

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
"DACIA TRAIANA" Suc. T-șoara

Inscrie la Trib. S. 111

Ofic. Biblioteca Palatul Cultural. A R A D

Colidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

Administrația . . . 10-00
Tipografia 50-62
14-69

Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Situația politică

După cum anunță corespondentul din New-York al ziarului suedez "Stockholms Tidningen" felul în care Societatea caută să rezolve problema graniței poloneze a supărat opinia publică scri-americană.

Totuși, cercurile oficiale din Washington păstrează cu și mai înainte o atitudine plină de prevedere și nu au luat nicio poziție.

Serviciul sovietic de informațiuni publice o nouă luare de poziție a guvernului sovietic cu privire la granițele sovieto-polone.

Declarația repetă mai întâi aliniatul asupra graniței de răsărit a Poloniei din luarea de poziție a guvernului sovietic asupra relațiilor ruso-poloneze dela 11 Ianuarie și discută apoi cursul așa zisei „Linii Curzon”.

Cu această graniță — se spune în noua declarație sovietică, — guvernul polonez de atunci nu a fost mulțumit și a continuat războiul împotriva Uniunii Sovietice. Profitând de situația grea a Uniunii Sovietice, Polonia a silit guvernul sovietic în timpul tratativelor de pace dela Riga din Martie 1921 să accepte o graniță printru teritoriile sovietice din Ucraina.

După părerea cercurilor dela Wilhelmstrasse, la Londra domnește o mare îngrijorare cu privire la problema poloneză. „Evening Standard” publică o știre în care se spune că cercurile poloneze ar fi fost informate la Londra că generalul german von Blaskowitz ar fi viciat de curând pe generalul polonez Kurtzela. Generalul german ar fi intrat în numele Führerului pe generalul polonez dacă vrea să ia, sub egida Germaniei, conducerea unei armate poloneze ce ar trebui reînființată și care ar trebui să lupte împotriva sovieticilor.

După cum se declară la Berlin, această știre născocită urmărește probabil scopul de a ascunde politica Angliei față de polonezi.

Presa greacă publică protestul făcut de președintele consiliului de miniștri, Rhalyis, împotriva atacului de teroare anglo-american dat asupra orașului Pireu.

În acest protest se spune printre altele:

„Asupra Pireului a fost efectuat un atac de teroare de o grozăvie fără precedent în Grecia. Acest atac nu a fost o înțelegere militară, ci a fost un atac de teroare adevărat, îndreptat împotriva populației grece, populația din Pireu fiind jertfă acestei acțiuni barbare.

Protestez în fața omenirii împotriva acestei fapte nelegiuite, care nu va rămâne fără răsplată, când va bate ora dreptății.”

Cu prilejul recepției unei delegații de țărani sârbi sub conducerea ministrului agriculturii Veselinovici, ministrul dr. Neubacher, delegatul plenipotențiar la negocierile străine pentru regiunea de Sud-Est, a declarat că armata germană se află în Serbia pentru necesități rezultând din război.

Vă veni o zi, a adăugat d. Neubacher, în care armata germană va părăsi țara pentru a lăsa agricultorilor sârbi posi-

TURCIA VA INTRA IN RĂZBOIU CÂND INTERESELE EI O VOR CERE ȘI DUPĂ O MATURĂ CHIBZUINȚĂ

Alt proces împotriva trădătorilor fasciști din Italia
Cum au fost trădate statele mici de anglo-americani

bilitatea să-și câștige existența după concepțiile lor.

Ziarele turcești publică o categorică desmințire a știrilor publicate în presa străină după care Turcia ar fi vândut

Statelor Unite, strămtorile sale. Trece-rea prin strămtori este liberă pentru vasele de comerț ale tuturor țărilor, dar este interzisă pentru orice vas de războiu.

A început procesul lui Carlo Sforza fost secretar al partidului fascist

BUCUREȘTI, 15 S. P. P. transmite: Presa elvețiană află din Milano că erii a început procesul lui Carlo Sforza fostul secretar al partidului fascist, acuzat

că nu a mobilizat cămășile negre cu ocazia loviturii de stat din 25 Iulie. În acest proces sunt implicați și alți membri importanți ai partidului.

Unul dintre judecătorii trădătorilor fascismului a suferit un accident mortal

BUCUREȘTI, 15 S. P. P. transmite: Din Milano se află că generalul Domișto Essica unul dintre magistrații care au judecat în procesul de înaltă trădare al membrilor marelui consiliu fascist a avut un accident mortal pe șoseaua Mila-

no-Turino, automobilul răsurnându-se în plină viteză.

Generalul avea 50 de ani și era profesor de strategie la Universitatea din Turino. El a luat parte la campania din Spania, Africa și Grecia.

Turcia n'a vândut strămtorile Statelor Unite

BUCUREȘTI, 15 S. P. P. transmite: ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ CIRCULĂ ȘVONUL CĂ TURCIA AR FI CONVENIT SĂ CEDEZE STRĂMTORILE STATELOR UNITE.

ZIARUL TURC „AKAM” PRECIZEAZĂ ÎNSĂ CĂ TURCIA NU A AJUNS ÎNCĂ ÎN AȘA STARE DE SĂRACIE CA SĂ VANDĂ PĂMÂNT STRĂMTORILOR PENTRU O JUMĂTATE MILION DE DOLARI EL ANALIZEAZĂ PROBLEMA STRĂMTORILOR ÎN LUMINA SITUAȚIILOR INTERNAȚIONALE ȘI A INTERESELOR ȚĂRILOR CARE SE AFLĂ ÎN RĂZBOIU.

TRECEREA PRIN DARDANELE ESTE LIBERĂ PENTRU VASELE DE COMERȚ ALE TUTUROR ȚĂRILOR, ÎNSĂ ESTE INTERZISĂ PENTRU VASELE DE RĂZBOIU.

STRĂMTORILE ÎN ACEST RĂZBOIU AU ÎNSĂ PEA PUȚINA IMPORTANȚĂ, PENTRU CĂ NICI ALIAȚII, NICI AXA, NU SE FOLOSESC DE STRĂMTORI. DEOARECE VAPOARELE LOR AR FI SCUFUNDATE FIE ÎN MEDITERANA FIE ÎN MAREA NEAGRĂ.

POPORUL TURC CUNOAȘTE O LEGE DELA CARE NU SE ABATE: DE A NU ÎMPRUMUTA ȚINUTURI ȘI DE A NU CEDA PUNCTE DE SPRIJIN.

DACĂ TURCIA VA INTRA ÎN RĂZBOIU — SPUNE AUTORUL ARTICOLULUI — O VA FACE CÂND VA CREDE EA DE CUVINȚA ȘI ACEASTA DUPĂ O MATURĂ CHIBZUINȚĂ.

Sovietele și Anglia încearcă din nou să târască Turcia în războiu

Istanbul, 15 (Radior). — Corespondentul agenției DNE transmite:

În legătură cu șvonurile răspândite cu privire la intrarea eventuală în războiu a Turciei, d. Emeci constată că numai Uniunea Sovietică, Statele Unite și Anglia, doresc intrarea în războiu a Turciei împotriva Germaniei.

Turcia care are o alianță cu Anglia a semnat totuși un pact de amicitie cu Germania. Apărarea intereselor vitale ale Turciei este singurul motiv, încheierea d. Emeci, care ar putea să o determine să intre în războiu astfel încât răspândirea unor astfel de știri este inutilă.

Statele Unite și Anglia sfătuiesc Polonia să cedeze pretențiunilor sovietice

Stockholm, 15 (tp). — Emigranți polonezi din Londra sînt din ce în ce mai mult că Statele Unite și Anglia i-au părăsit. Ziarul „Times” a sfătuit de curând, fără ocoluri, pe polonezi să cedeze pretențiunilor sovietice și constată: „Dacă Polonia face concesionile teritoriale, cerute de sovietici, plătesc un preț mic pentru asigurarea viitorului statului polon”.

Atitudinea Casei Albe față de conflictul polon-sovietic este fixată de un

comentariu al lui Edwin I. James, publicat în ziarul „New York Times”. În Statele Unite Polonia are multe simpatii, scrie James, în parte și din cauză că în America de Nord trăse o mulțime de cetățeni de origine polonă. Totuși, marea misiunea președintelui Roosevelt constă în zdrobirea nazismului și Stalin a construit mai mult decât oricare din aliați la realizarea acestui scop. Dacă Polonezii consideră pe sovietici ca pe aliați lor sau

nu este o chestiune, care îi interesează Guvernul Statelor Unite vece în Uniunea Sovietică aliatul cel mai puternic și ea urmarea chestiunea polonă nu va împiedeca, oricum s'ar rezolva ea, conlucrarea pentru atingerea scopului propus.

Cele 5 puncte ale compexului problemei polone

Istanbul, 15 (tp). — Atay scrie în ziarul „Ulus” că discuția, referitoare la problema polonă ocupă un spațiu mai mare decât aceea asupra războiului însuși. Că-za acestei situații ar fi că problema poloneză este un complex de probleme, care conține elemente fundamentale:

1. Pretențiunile teritoriale sovietice,
 2. Problema reginului din restul Poloniei,
 3. Problema promisiunilor engleze și a emigrant,
 4. Probleme promisiunilor engleze și a granițelor în legătură cu independența polonă și
 5. Problema libertății micilor popoare.
- Rușii și-au arunțat pretențiile asupra țărilor baltice precum și asupra Ucrainei polone și au declarat că nu recunosc guvernul emigrant polon. Pe de altă parte Anglia poate oare să sacrifice un guvern cărui i-a dat garanții și a atras astfel țara (Polonia) în lagărul aliaților?

La conferința de la Teheran s'au sacrificat micile națiuni

Sofia, 15 (tp). — Ziarul „Retsch” scrie că micile popoare nu trebuiesc sacrificate pentru interesele marilor națiuni, după cum se pare că s'a stabilit la conferința interaliată dela Teheran. Ele cred încă în triumful ideii de dreptate. Poporul bulgar, în numele ideii de dreptate, este gata să-și apere granițele cu cea mai mare dărzenie împotriva oricărui atac, de oriunde ar veni el.

Charta Atlanticului nu truce pentru războiul țării europene împotriva Germaniei

Stockholm, 15 (tp). — Ziarul suedez „Dagens Nyheter” anunță din Newyork că 11 asociațiuni polono-americane au redactat un protest, adresat ziarului „New York Times”, prin care se spune că Rusia nu are nici un drept asupra teritoriului polonez. Dacă Statele Unite nu respectă principiile Chartei Atlanticului, când este vorba de țări europene, atunci Charta Atlanticului nu este altceva decât un turc pentru ridicarea țărilor respective, cu promisiuni false, împotriva Germaniei.

Ex-Regele Petru al Iugoslaviei dorește să ia comanda partizanilor lui Tito

STOCKHOLM, 15. (Tp). Ziarul „Daily Telegraph” anunță că se duc tratative pentru a numi pe ex-regele Petru al Iugoslaviei comandant suprem al grupului de partizani al lui Tito și al generalului Michaelowici. Ziarul scrie că ex-regele Petru deabia așteaptă să intre în tratative directe cu Tito.

LUCIA DI LAMMERMOOR de GAETANO DONIZETTI

--- PREMIERĂ LA OPERA ROMÂNĂ DIN CLUJ LA TIMIȘOARA ---

Cu Lucia Di Lammermoor, Donizetti a intrat, după grele și neizbutite încercări, în imperiul gloriei eterne. Lucia a fost reprezentată pentru prima oară la Teatrul San Carlo din Neapole în Sept. 1835 cu un succes, pe care nu-l aștepta nici însuși compozitorul. Atenția și gustul lumii muzicale trec succesiv de la Rossini la Donizetti, recunoscând și pe acesta ca pe un mare compozitor. Din multe creațiuni ale lui Donizetti, care au rămas cu o prospătăime de inspirație nemicșorată, se pot aminti: și Elisir d'Amore, Lucrezia Borgia, Fica Regimentului, Favorita, Don Pasquale, în care domină atât grațiozitatea motivelor, cât și varietatea ritmelor. În multe din ele, sentimentul de fond este dramatic și exprimat cu sinceritate și idealizate accente umane. Puterea lui Donizetti de a produce emoțiuni deosebite este întrecută în timpuri mai apropiate de noi de către Puccini. Tema principală din operele lui Donizetti este amorul, împins până la delir, extaz, crimă, dar și exteriorizat în totdeauna cu bezne de întunec și cu cele mai delicate nuanțe de lumină.

Lucia s'a reprezentat de vreo zece ori la Opera din Cluj, desigur cu succesul egal aceluia de aseară, care se exprimă nu numai în mulțimea entusiastă din sală, ci, în primul rând, prin modul artistic și teatral, în care a fost ea reprezentată. Cu această realizare, Opera din Cluj dovedește posibilitățile tehnice, de care dispune pentru a reprezenta opera în înfățișeri europene.

În primul rând atenția noastră este atrasă de dirijorul prof. Gh. Pavel, care a creat dispozițiunea sufletească necesară absorbirii estetice a întregului spectacol al dramei muzicale. A izbutit d-sa, cu o sensibilitate fină, să scoată în evidență, încă din primele pasagi ale uverturii, contrastele psihologice, clocnirile de sentimente, care își găsesc echivalentul muzical în ariel forte concentrat, care se potolește într'un descreșterent de abea perceptibil. Orchestra a simțit muzica delicată, cu alternanțele ei variate, cu expresiile succesive de melodii încântătoare, în grad egal cu maestrul Pavel, care a condus-o și de data aceasta, ca întotdeauna cu un talent en regie intuitiv și creator.

D-na Ana Roza Vasiliu a abins în acest rol principal, în rolul Luciei înălțimea înzestrărilor sale, de voce, joc și rafinatețea arțistică. Este cu totul imposibil de a da o idee, măcar și aproximativă — prin exclamațiuni literare și definițiuni critice — despre frumusețea jocului, puritatea cântului, expresivitatea generoasă, veridicitatea psihologică a mimicii, despre acea sinteză de armonie, de inspirație, de poezie și eleganță, cu care d-na Ana Roza a izbutit să ofere cea mai splendidă din creațiunile sale teatrale. Publicul a aplaudat-o cu admirațiune și recunoștință.

În Edgard, rolul bărbătesc cel mai

mare în extensiunea sa muzicală și dramatică, d. Traian Nicolau, a prezentat o creațiune de eleganță în cânt și sinceritate în pasiunea turburătoare, care provoacă desnodământul final. Restabilit după o absență de două, tenorul atât de apreciat al Operei Române, a susținut cu energie un rol, care cere încredări extraordinare pentru a menține chipul eroului în veridicitatea lui psihologică și în frumusețea dramatică a cântului. Resursele d-lui Nicolau au fost suficiente și, putem spune despre d-sa ceea ce se spune despre toți tenorii, care duc la trimal sfârșit rolul lui Edgard, că un astfel de cântăreț aparține familiei repușărilor creatori de artă.

D. Ursulescu și-a dovedit, în acest rol,

Biblioteca Institutului de Cultură Italiană din Timișoara

Pe lângă Institutul de Cultură Italiană din Timișoara, funcționează o bibliotecă foarte bine înzestrată cu cărți din toate domeniile literaturii, precum și cu reviste. Această bibliotecă numără 1487 volume, de cei mai iluștrii scriitori italieni. Mussolini, D'Annunzio, Pirandello, Papini, Casducci, Foscolo, Brochi, Piran, Zonta, Pascali, Ungerești, Panzini, Palazzeschi, Vergani, Serra, etc. sunt reprezentați aproape în opere complete. Toți în această bibliotecă se mai găsește peste 300 de opuri de politică economică, financiară și cooperatistă cari stau la îndemână tuturor spre a fi consultate.

Această bibliotecă este un rezervor pentru elevii români cari frecventează cursurile de limbă și literatură italiană a Institutului. Ei au la îndemână (cei înaintați bine înțeles) toate opurile citate de profesor în lecțiunile lui. O bineficere, mai ales acum, când cartea străină a devenit rară chiar și atunci, când ea este necesară pentru studierea textelor.

Dr. profesor Guarnieri — tânăr, dar erudit urmaș al civilizației latine — în lecțiunile sale pentru înaintați, (sau cursul III), vorbește despre ROMANUL ITALIAN, ilustrând lecțiunile, cu bucatele alee, rezumate de d-sa și recomandate elevilor spre a fi citite, din toți marii scriitori italieni. Biblioteca aceasta le pune la dispoziție toate cărțile gratis.

Asistând la cursurile de literatură despre Romanul italian, care va fi dezvoltat în toate lecțiunile înaintaților din anul acesta, am putut gusta mai mult scrierile lui D'Annunzio, călăuzit de știința profesorului Guarnieri, am putut

care completează succesele d-sale de până acum în celelalte roluri din Trabadurul mai ales, și Figaro — în ce progres calitativ se găsește d-sa și cu câtă superioritate evoluează spre cea mai subtilă estetică lirică și dramatică. Vocea lui este puternică și neasemănat de curată, mai ales în pianissimele pe care d-sa le emite cu grație, ca prelungirea lentă a unui sunet de cristal.

D-na Floria-Silvia Soltisli cucerește cu vocea sa curată și cu jocul său distins și sincer, D. Busuioac cântă sever și cald D. Ivănescu în rolul lui Artur — cântă liric, cu necesitatea totuși a-și revizui jocul scenic. D. Mazilu — vioiu și cu avânt vocal.

Gh. Iv.

mai ușor găsi esența scrisului acestui mare scriitor risipit în toate ramurile scrisului.

Găsim aci pe lângă volumele amintite mai sus și cărți rare, cum de exemplu este: „DIZIONARIO DELLA LINGUA ITALIANA” scris de TOMMASEO, în 6 volume; „ENCICLOPEDIA ITALIANA” în 36 volume mari, care singură este un depozit de cultură și știință.

Revistele, 29 la număr, cari pot fi răsfoite în sala de lectură a bibliotecii Institutului, sunt din toate domeniile de activitate. Așa găsim aci pentru literatură, revistele: „La LETTURA”, „TEMPO”, „L'ILLUSTRAZIONE ITALIANA”, etc., care ne ține cronologic în curent cu tot ce se scrie de către tânăra generație italiană; „IL DRAMONA”, „SCENARIO”, reviste de teatru, „Revista di „Diritto Internazionale” etc., impodobesc masa sălii de lectură, atât prin frumusețea formei exterioare, la care italienii în ultimul timp s'au luat la încredere din punct de vedere tehnic cu germanii, cât și cu bogăția de material variat ce conțin.

Din punct de vedere al funcționării acestui Institut, mulțumită d-lui prof. Dr. Silvio Guarnieri, directorul Institutului, animatorul mișcării culturale italiene din Timișoara, pe care-l cunoaștem nu numai de la cursurile sale de limbă și literatură italiană, ci și din conferințele pe cari în anii trecuți le-a elaborat sub egida Institutului, funcționează în cea mai perfectă ordine, fiind la dispoziția publicului amator de a cunoaște limba cât și textele cărților italiene, porțile deschise atât ale bibliotecii, cât și a cursurilor ținute de d-sa.

DOREL DRĂGUESCU

CALENDAR

DUMINECĂ, 16 IANUARIE 1944

Ortodox: Inc. lanț Ap. Petru.

Catolic: Marceliu.

16 Ianuarie 1888

Dieta ungară declară anulat, mai exact, mandatul de deputat al generalului Traian Doda alesul graniței bănățene. În țărârea dietei a fost luată în urma unei puneri a comisiei parlamentare în speță aleasă ca să examineze cele două scrisori ale generalului, una adresată dietei, iar cealaltă președintelui dietei, în care bătrânul oștean, încercat de glorie, arăta cauzele și îl oprește să ia parte la desbaterile unei diete ce nu înfățișează și nu reoaglindește voia poporului. În special fraza: „românii vărași nu au ce căuta într-o dietă, care mai falsifică noțiunea parlamentului” a găsită injurioasă de comisie și fiindcă scrisorile au fost date și publicității și s'a făcut proces de presă. După anularea mandatului său s'au ordonat alegeri noi. La aceste știri granița a început să fremete, iar granițerii să se agite. Se trimis în graniță multe regimente de jandarmi. Guvernul în căutarea unei coade de topor, dar nu găsește între românii din graniță și atunci se hotărăște să pună candidatură lui C. Tatarczy arendașul Băilor-Herculane. C. urmat se știe. Ne-am oprit asupra acestui episod din viața generalului Traian Doda fiindcă intrasigența și mândria sa românească s'au vădit și azi, ca îndreptar urmașilor granițerilor de altădată.

TRAIAN BIRĂESCU

Foi polone

Femeia și acta

În ultimul număr al revistei „Industria”, printre alte articole, am remarcat pe acela al d-lui Zeno Vancea intitulat: „Compozitoriile noastre”.

În introducerea d-sa se ocupă în general de femeile înzestrate cu talent, care au contribuit la mărirea patrimoniului artistic al omenirii. D. Zeno Vancea spune, că femeia n'a ajuns niciodată la atingă culmițe la cari au ajuns bărbații și că forțele spirituale ale femeii nu s'au manifestat niciodată, nici sub aspect unei mari sinteze și nici sub aspect revoluționar.

După părerea d-sale, domeniul cel mai propriu pentru manifestarea sufletului feminin în opera de artă ar fi lirismul.

Ne asociem în parte părerilor d-lui Zeno Vancea subliniind că până în prezent, condițiile sociale, educația, tradițiile au împiedecat femeia în manifestările ei artistice.

Singurul domeniu în care femeia a trecut bărbatul este teatrul. Aici ea atinge culmițe desăvârșirii.

Sperăm însă că în concepțiile sociale și de mâine i se vor da posibilități să poată canaliza energiile ei creatoare în toate domeniile artei.

MIA MARIAN JALE

LIVIU REBREANU

Marea revistă germană „Das Reich” publică în fruntea fiecărui număr al ei portretul unei însemnate personalități europene. Iată cum îl vede redactorul care semnează „bck”, al revistei „Das Reich” pe d. Liviu Rebreanu.

Autorul, care a devenit cunoscut publicului german mai ales prin două impresionante romane din viața țărănească a poporului român, se poate găsi la București în biroul Teatrului Național pe care-l conduce. O atmosferă distinsă domnește aici și înfățișarea elegantă a acestui bărbat, în al șaselea deceniu al vieții sale, om de teatru, ziarist (el semnează și ca director al unui cotidian) și autor a numeroase piese de teatru și romane, nici nu pare să amintească satele românești, a căror viață a descris-o atât de plastic. Dar cititorul, care simte în aceste cărți autenticitatea observației, participarea intimă, ba chiar și elementul autobiografic, nu s'a înșelat: Rebreanu e originar dintr'un

mic sat românesc, situat în Ardeal aproape de Bistrița. Acolo și-a trăit copilăria până la vârsta de 11 ani și mai târziu, după terminarea studiilor sale, iarăși un timp. Părinții săi, bunicii, străbunicii firește n'au mai fost țărani, e familia de învățători de sat.

Așa exista încă din casa familiară acea legătură între apropiere și distanță, care permite descrierea satului și a oamenilor săi în mod pătrunzător și cu participare, în același timp însă rece și cu superioritate; această legătură face din romanele țărănești ale lui Rebreanu în același timp și surse prețioase pentru acela care vrea să afle ceva despre țară și oameni, despre probleme și evenimente. Recunoaște însă în opera sa și capul rece, care distinge Ardeleni, spiritul precoce în gardă pe care o aduce cu sine conviețuirea naționalităților (în județul Năsăud, unde zace satul natal, se întâlnește Români, Unguri și Sași ardeleni); în sfârșit trebuie să te gândești și la aceea că acest teritoriu face parte din vechea gra-

nă militară austriacă, unde iobăgia nu s'a desființat decât abia în sec. XIX.

Originea din regiunea unde naționalitățile trăiesc în strâns amestec, a adus cu sine că Rebreanu, deși Român de naștere, a trebuit să-și hotărăască românitatea printr'un act de voință. El a fost cele dintâi două clase ale liceului într-o școală românească din Ungaria de atunci. În anii următori a frecventat liceul german. întâi la Bistrița apoi la Șopron, în Ungaria de Vest. În sfârșit el intră, sărăcia părinților indicând această cale ca singur pentru continuarea studiilor, în Academia de Ofițeri Ludovica din Budapesta. În cei doi ani pe cari îi petrecu aici i-se luminează calea pe care o va urma de acum înainte. El preferă să țină condeiul, decât sabia de ofițer. Nu era imposibil în acest moment să se decidă să folosească limba germană sau cea maghiară; cu amândouă limbile acestea învățase să umble la școală, iar româna, limba sa maternă, rămăsese la el cu vocabularul și cu formele de expresie ale copilăriei. Limba germană oferea în special ispita accesului în marile

teatrului, formând pentru Rebreanu un deosebit moment de atracție), și de fapt cele dintâi scrieri ale sale fură în limba germană.

Rebreanu s'a decis după conștiință și după simț pentru România. El urmă glasul conștiinței naționale; el se perfecționă, ca adult, în limba sa maternă. călători în tot regatul României, se așeză în sfârșit, încă tânăr fiind, la București, unde începu să activeze ca critic teatral, ziarist, autor dramatic, romancier etc. El conștează azi ca unul din cei mai reprezentativi scriitori ai României prin traduceriile operelor sale el a întărit vaza scrisului românesc și în străinătate. Culturile sale germane, pe care a primit-o în anii de școală, îi mulțumește însă că ea nu i-a închis calea: elvede în aceasta unul din avantajele hotărâtoare ale culturii germane, că ea ru caută să înghită și să transforme după chipul ei propriu ceea ce este străin, neformat sau încă în curs de formare, ci o dănapotrivă ea acționează ca un talisman care trezește forțele proprii cari dorm și duc spre creația proprie.

Actualitatea

CITATI PE NAȚIUNE. Din ordinul Maresalului Komandiei se citează pe Națiune câteva grade interiere: ostasi-pandarmi, datorită vigilentei cărora au fost prinși parașutiști tuamici, zburând deasupra teritoriului românesc și încercând să se lase înăuntru (fără noastre pentru a nu fi de recunoaștere. Din această faptă a ostaiilor noștri, se vede cât de puternic este patriotismul românesc, care nu permite dușmanului să calce suveranitatea statului pentru ea, instalându-se pe pământul țării, să-l lovească din interior. Invățământul este și educativ și obligator pentru toți care trăiesc în adăpostul liniștit și înens al țării. Datoria față de ea trebuie făcută cu înalt și cu conștiință întreagă nu numai pe frontul de luptă ci și pe orice milimetru pătrat, pe care dușmanul caută să-l cucerească și să-l exploateze intrând în el sau altul în scopul agresiunilor sale. Vigilența este datoria supremă a tuturor celor cari au fericierea să trăiască în scumpa noastră țară. —

CONFORMISM. Este doctrina cea mai modernă, poate o doctrină din timp de războiu, care susține că, este o consecvență logică, deci, necesară, între scopul acceptat și mijloacele care duc la atingerea lui. Iată câteva exemple de conformism integral. Pentru a cuceri pe toată lumea la dreapta credință a lui Isus, Apost. Pavel spune că s'a făcut tuturor toate, e elinul și a făcut elin cu iudeul-iudeu" etc. Alți exempli. „Făcându-mă catolic, spunea Napoleon în Consiliul de Stat, am izbutit să termin războiul din Vandeea, făcându-mă musulman am izbutit să mă stabilesc în Egipt, făcându-mă ortodoxian — am câștigat pe proștii din Italia. Dacă eu fi devenit domn peste poporul egiptean — eu fi restaurat templul lui „Solomon". Al treilea exemplu: „Faceți Italia chiar cu ajutorul Diavolului", dicea Cavour patrioților italieni: „fate l'Italia anche cel Diavolo". Prin urmare realizările scopurilor supreme de care depinde triumful unei mari credințe sau a unui mare bine național se obțin acceptând și toate mijloacele, care duc la ele.

OMUL-INGER. În adresa sa către Congres, d Roosevelt a amintit din nou despre pacea universală, unică și indivizibilă ca fiind posibilă, fără însă a aminti de cineva: Isus, Dumnezeu, Omul Natura, Rațiunea, — care au putea-o consimți ca pe o realitate constantă. Ideia democratică are această putere immanentă. Roosevelt presupune că omul este o faptură ingerescă, ce trebuie pusă în condițiile votului universal și ale regimului parlamentar, pentru a ajunge la fericirea paradizică. Aceasta este o concepție masonică, susținând că omul numai prin rațiunea sa poate ajunge la pacea universală. Acest optimism masonic este copilăresc caidele și primejdios ca viață. Secolul trecut a dovedit, că democrația duce întotdeauna la regimuri care e neagă sau la despotismul de clasă, sau la despotismul economic al burgheziei capitaliste. Se poate vorbi de o democrație creștină, de acel regim în care poporul înmănat de lumina Evangheliei își manifestă libera voință de a se — chiar și în regimuri politice — voia lui Dumnezeu pe pământ.

ACȚIUNEA DE AJUTORARE. Venirea bruscă și perfidă a ierzii care părea că nu se va arăta în anul acesta, pune cu urgență și intrigantă problema ajutorului de iarnă, care trebuie soluționată în întregime. Societățile filantropice nu vor întârzia să desfășoare imediat o acțiune febrilă în acest scop. Dar activitatea lor e de așa natură, că realizarea scopului filantropic se atinge în colaborarea cu noi, cu toți, adică cu toți cetățenii orașului. Într-o cât privește donațiile oamenilor bogăți, ele au fost prea sărăcăcioase — asta s'a putut constata din listele publicate în ziarul nostru. Ajutorul trebuie, imperativ, dat de către domnii bogăți, deoarece doctrina despre omul bogat s'a modificat precum urmează: omul bogat este bogat, este tot rat să fie bogat, numai pentru a ajuta pe cei săraci. Justificarea bogăției rezidă în acțiunea filantropică a bogatului. Altfel bogăția devine o calamitate.

Planul de activitate al „Astrei Bănățene"

Inițierea de școli țărănești --- Angajarea unui inspector al Astrei --- Activitatea revistei și editurii Astrei Bănățene

La sediul „Astrei Bănățene" din Timișoara s'a ținut o importantă sedință de comitet prezidată de către d. inspector general șef Sabin Evuțianu, în care s'au desbătut următoarele probleme:

INIȚIARE DE NOVI ȘCOLI ȚĂRĂNEȘTI. Comitetul aprobând rapoartele cu planul de activitate pentru iarna aceasta, hotărăște inițierea unui număr de 81 școli țărănești, care urmează să funcționeze de îndată. Totodată s'a aprobat pentru fiecare școală câte o subvenție corespunzătoare. Iată localitățile unde funcționează școli țărănești:

Jud. Timiș-Torontal: 1. Plasa Centrală: Giroc, Chișoda, Cerneteaz, Beregsăul-Mare, Ghiroda-Veche și Urseni. 2. Plasa Ciacova: Ghilad, Tolvadia, Toader, Cebza și Banloc. 3. Plasa Vinga: Jădani, Murani, Săceni, Hunedoara-Timișană. 4. Plasa Buziaș: Silagi, Sârbova, Sacoșul-Mare, Hitias, Ohaba-Forgaci. 5. Plasa Periam: Pesac și Fenlac. 6. Plasa Comloș: Comloșul-Mare, Nerău. 7. Plasa Sănnicolau: Sănnicolaul-Mare, Beba, Cenad. 8. Plasa Giulvăz:

Giulvăz, Foeni, Gad. 9. Plasa Deta: Deta, Gaiul-mic, Opațita. 10. Plasa Lipova: Chelmac, Ususău, Cuvejdia. 11. Plasa Gătaia: Gătaia, Semlacul-Mare, Frenidia, Șoșdea, Sculea. 12. Plasa Reșca: Belinț, Chizătau, Remeșea-Mare.

Județul Severin: Ohaba Bistra, Gavojdia, Sacul, Terșova, Slatina-Timș, Coșteiu-Sălha, Jahăr, Boldur, Gruni, Măguri, Cliciova, Lugojel, Birchis, Făget, Sintesi, Răchita, Căvăran, Mehadia, Topleș, Visag.

Județul Caraș: Bozovici, Gârbovăț, Bersovia, Bocșa Română, Vermeș, Ezeriș, Sichevița, Coronini, Berlișie, Mlcoveni, Jam, Comorăste, Ciortea și Forotic.

ANGAJAREA UNUI INSPECTOR AL „ASTREI". S'a hotărât angajarea d-lui Marius Bucătura ca inspector al „Astrei Bănățene" îndeplinind și funcția de inspector al Căminelor Culturale înființate de Fundațiile Regale, și astfel s'a asigurat o colaborare perfectă între cele două instituții de propagandă culturală.

„Revista Banatului". S'a hotărât ca

„Revista Banatului" editată de „Astra Bănățeană" să apară și pe mai departe, într'un cadru special și cu îmbrățișarea tuturor chestiunilor privitoare la Banat. Deasemenea editura „Astra Bănățeană" își reînnoiește activitatea în rândul prin lichidarea angajamentelor din trecut și apoi tipărirea integrală a operei lui Mihail Gășpar, Manuscrisele acestei lucrări de proporții mari au fost preluate d-lui prof. Nicolae Jucu. S'a discutat în mod special problema colportajului.

În această sedință s'au adus mulțumiri tuturor donatorilor care au contribuit cu sume de bani pentru ca „Astra" să poată face față și nevoilor sale de ordin material. Totodată s'a adus la cunoștința comitetului că în despărțământul Oravița s'au înscris 60 membri fondatori și pe viață.

Din această prilej reamintim că taxa de înscriere ca membru fondator este de 2000 lei iar ca membru pe viață este de 1000 lei. Intelecțuali din Banat precum și marii și micii industriași și comercianți, au dovedit întotdeauna o bună înțelegere manifestărilor culturale românești. Deaceia s'a accentuat că integrarea lor în rândurile de onoare și de cinste ale „Astrei Bănățene" este o atitudine demnă, pentru constituirea unui front bine încheiat al solidarității noastre.

Indemnuri creștine

Recunoștința

Pericapa Sfintei Evanghelii de azi, vrea să demonstreze omenirii prin vindecarea celor zece leproși, de către Mântuitorul, dintre cari doar unul i-a mulțumit, cât de frumoasă și de nobilă este floarea recunoștinței.

„Această floare care ar trebui să împodobească nu numai sufletul, ci și fapta fiecăruia dintre noi, este azi mai ales azi, în secolul progresului și al „adevărului civilizației", atât de rară, iar petalele ei se vestejesc par'că tot mai mult.

Locul ei l-a luat invidia, ura, lipsa de omenie etc. De câte ori nu ne este dat să fim spectatori sfidării și a pângării recunoștinței! De câte ori azi, bine făcut este răsplătit cu răutate și nerecunoștință?! Dar, nu numai față de semenii noștri binefăcători, manifestăm nerecunoștința, ci mai ales lipsa totală a recunoștinței se evidențiază față de Tatăl nostru cel ceresc, marele binefăcător al tuturor!

Cu ce oare răsplătim noi iubirea lui Dumnezeu, care s'a revărsat cu îmbelșugare asupra noastră, a familiilor noastre? Cuvintele de ocară și luare în deșert a numelui lui Dumnezeu, se rostesc la tot pasul, înjurăturile sunt nelipsite, Bisericele aproape goale, iar localurile de desfășurare, unde mintea se întunecă și sufletul se schingiește, gen de mulțime. De câte ori Dumnezeu nu ne-a tămăduit de boale, de lepra patimilor, de dureri și necazuri? Căți ne-am îndreptat însă spre Casa Lui, să-i mulțumim măcar, pentru binefacerea primită?

Iată cum răsplătim noi iubirea lui Dumnezeu, care în atâtea rânduri ne-o dovedește, mântuindu-ne!

Să ne împodobim deci sufletele și faptele cu floarea recunoștinței, care rodeste atâtea binefaceri și mulțumiri sufletești. Fără de podoaba ei, casa sufletului nostru va fi pustie.

Scritorul Turgenev, are o legendă minunată:

Dumnezeu o chemat într-o zi la masă pe toate viețușile. Două dintre ele, care nu s'au întâlnit niciodată în viața pământescă, au ajuns lângă oaltă. Și Tatăl ceresc le prezentă: Binefacerea și recunoștința. — Să ne străduim a le înfrăți prin conduita vieții noastre.

Pr. HORIA VIȘOIU.

D. Mareșal Ion Antonescu a trimis alimente pentru muncitorii industriali din jud. Timiș-Torontal

D. Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, în dorința de a veni în ajutorul muncitorilor industriali din toată țara a repartizat pe centre o mare cantitate de alimente, care să fie distribuite acestora în mod gratuit.

În cadrul acestor preocupări pentru muncitorii industriali din județul Timiș-Torontal a repartizat trei vagoane de grâu și un vagon de zahăr, puse la dispoziție de guvernământul Transilviei.

Pentru o distribuție echitabilă a acestor alimente a fost întocmită o comisie sub președinția d-lui prefect general Const. Deliceanu, din care a făcut parte d. dr. Ion Dobosan primarul municipiului Timișoara și d. Pântea din partea Inspectoratului Muncii din Timișoara.

Această comisie a distribuit 8000 kgr. zahăr pentru personalul C.F.R., 1.300

kgr. zahăr pentru municipiul Timișoara și 700 kgr. zahăr pentru Inspectoratul Muncii Timișoara.

Grâul transformat în făină a fost distribuit astfel: 18.750 kgr. la C. F. R., 2.605 kgr. Primăriei și 1743 kgr. Inspectoratului Muncii.

Tărâțele rezultate din măcinarea grâului, măcinare făcută gratuit de Moara Prohaska, au fost repartizate deasemenea proporțional: 4850 kgr. C.F.R.-ului, 1000 Primăriei și 1000 Inspectoratului Muncii.

Aceste cantități au fost împărțite la 2543 familii de muncitori industriali.

În majoritatea cazurilor fiecarei familii s'au repartizat 3 kg. zahăr 9 kgr. făină și 15 kgr. tărâțe. Văduvelor de război, invalizilor și familiilor cu un număr mai mare de copii li s'au distribuit cantități mai mari.

Conducătorul Statului a donat alimente pentru ucenicii din Câmpina

București, 15. S. P. P. transmite: D. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a donat prin intermediul Ca-

merei de Muncă 100 pachete cu zahăr, făină, slănină și săpun la 100 ucenici din Câmpina.

Noul episcop al Cetății Albe și Ismailului

BUCUREȘTI, 15. (Rador.) — Ieri, Vineri, 14 Ianuarie s'a făcut alegerea noului episcop al Cetății Albe și Ismailului.

Prea cuviosul dr. Antim Nica a fost ales episcop al Cetății Albe și Ismailului, într-unind o majoritate covârșitoare de 106 voturi.

Propaganda culturală în Banat

— Extinderea razei de activitate a caravanei cinematografice —

Caravana cinematografică pusă la dispoziția prefecturii județului de Oficiul Cinematografic Român, prin activitatea desfășurată până acum în numeroase centre din jud. Timiș-Torontal, în afară de faptul că a fost bine primită de săteni, a reușit să realizeze în domeniul cultural și documentar lucruri demne de subliniat.

Astfel, mulți de oameni care nu ar fi avut posibilitatea să meargă la oraș pentru a asista la reprezentaje cinematografice au avut posibilitatea, acasă

la ei, să vadă filme extrem de interesante care să le facă o idee justă asupra războiului, asupra pericolului bolșevic, etc.

Regionala Ministerului Propagandei din Banat intenționează să dea posibilități de extindere a acestei frumoase acțiuni, așa că în curând caravana cinematografică va începe să viziteze toate centrele românești din întreg Banatul, punând la îndemâna sătenilor cele mai noi filme documentare și cu subiect cultural.

Marți, 18 Ianuarie 1944 ora 8 seara începe primă

CURS DE DANS

al Școlii de dans

MAICU IONEL

maestru de balet al Operei Române Piața Libertății nr. 4. 1402

DIACOMIA

AGRICULTURĂ
COMERT
INDUSTRIE

FINANTE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

20 Ianuarie 1944

— Examen de diplomă pentru medicii specialişti în igienă.

— Termenul de predare al bumbacului neagrănat indigen recolta 1943, se prelungeşte până la 20 Ianuarie 1944. Aceasta priveşte şi bumbacul pe cari proprietarii cu cel puţin 10 ha. cultivate cu bumbac sunt obligaţi să-l predea.

— Se acordă o nouă şi ultimă prelungire până la 20 Ianuarie 1944, a termenului de predare a lănei.

— Data până când se va mai putea comercializa: Ghiuden de porc, de vacă, saltabosi, krakauer, limbă de porc, limbă de vacă, pastramă de porc, şuncă afumată cu os.

21 Ianuarie 1944

— Ultima zi până la care se pot ridica în baza chitanţelor provizorii dela ghişeele de subscriere titluri de Imprumutul Reîntregirii din 1941, precum şi diverse titluri sau foi de cupoane de către aceia care au de primit astfel de acte de la datoria publică.

Licitatii

20 Ianuarie 1944

— La C. F. R. Bucureşti pentru diferite piese de schimb necesare pentru reparatii de locomotive.

— La Economatul P. C. A. Bucureşti pentru procurarea a 400 m. p. linoleum.

— Primăria comunei Pietroasa, jud. Bihor, pentru vânzarea materialului lemnos, în picioare, esenţă fag, din parchetele şi operaţia culturală a pădurii satului Gurani, de pe anii 1942/1943, 1943/1944 şi 1944/1945 în cantitate de aproximativ 9834 metri steri, cu dimensiunile de 1x1x1,30 m.

— Regia Autonomă C. F. R. pentru sabla neagră şi galvanizată, dif. oţel.

— Idem pentru 128.400 kg. burlane (diferite).

— Primăria comunei Cernatu, jud. Braşov, pentru vânzarea materialului lemnos.

— La primăria comunei Bărăteaz, judeţul Timiş-Torontal, pentru darea în antrepriză a sectoarelor de trecere din comună. Valoarea de pe deviz este de 460.000 lei.

— La primăria comunei Pietroasa, jud. Bihor, pentru vânzarea materialului lemnos în picioare.

21 Ianuarie 1944

— La primăria comunei Bunteşti, jud. Bihor, pentru vânzarea 4283 fire de lemne, esenţă fag, în picioare.

— La Asociaţia Comunelor pentru electrificarea Recaş, jud. Timiş-Torontal, pentru procurarea diferite materiale electrice.

Miscarea firmelor

— FIRMA „R. SARTOR” S. p. A. din Timişoara a înregistrat la oficiul registrului comerţului calitatea de membră în consiliul de administraţie a d-nei Terezia Sartor născută Dewald.

— D-na Flora dr. Man a înfiinţat o firmă cu emblema „General Impex” pentru agentură şi comerţ cu import de coloniale, oleaginoase şi produse chimice en gros. Sediul firmei se găseşte în Timişoara, I, Str. Solderer 5, iar capitalul investit în firmă se urcă la un milion lei.

— PRIMA FABRICA DE INCALŢĂMUNTE DIN BANAT, din Timişoara a cerut şi obţinut la Oficiul registrului comerţului radierea magazinului de desfacerea încălţămintei din Lugoj.

DICȚIONARUL ECONOMIC ROMÂNŌ-GERMAN al dlui dr. Cornel Vaida

De sub teacurile tipografiei „Victoria” din Timişoara a apărut o lucrare extrem de originală şi interesantă. Este vorba de dicţionarul economic româno-german întocmit „din practică — pentru practică” de către d. dr. Cornel Vaida doctor în drept şi în ştiinţele politico-economice, cunoscut membru al baroului avocaţilor din Timişoara.

În cele aproape 260 pagini format octav, şi pe câte două spalturi la fiecare pagină, autorul acestei atât de originale şi îndrăzneţe lucrări, ne dă talmăcirea în limba germană a tuturor noţiunilor economice, atât cele folosite în practica de poată ziua de către comercianţi, industriaşi, agricultori, miei meseriaşi sau oricari alţi factori de producţie sau de circulaţie a bunurilor şi de asemenea întreaga terminologie a ştiinţei economice abstracte.

Lucrarea, credem, a fost greşit intitulată dicţionar când în realitate i se potrivea mai degrabă titlul de colecţiune de cuvinte şi expresii economice. Fiindcă în realitate d. dr. Vaida nu se mărgineşte numai să traducă cuvintele de bază ale limbii române în cuvintele de bază ale limbii germane, ci d-sa pleacă dela un cuvânt iniţial, redă în limba germană toate noţiunile legate de cuvântul respectiv. Prin această inovaţie în materia alcătuirii unui dicţionar se ajunge a se crea de fapt un adevărat manual, cum de altfel precizează însuşi autorul în prefaţa lucrării sale.

Considerând importanţa nu numai de moment dar chiar de todeauna a limbii germane în domeniul economic, lucrarea dlui dr. Cornel Vaida umple un gol simţit de mult în literatura noastră de specialitate şi nu ne putem reţine de a-i adresa cuvinte de laudă.

ECONOMICUS

INFORMAȚIUNI

× SCHIMBAREA MĂRCILOR GERMANE. Numărările sunt cazurile, în cari cetăţenii plecaţi sau înapoiţi din Germania, nu ştiu cum trebuie să procedeze cu schimbul leilor sau mărcilor germane. Se ştie că nu poate lua nimeni asupra sa mai mult de 20 mărci germane când părăseşte ţara, şi aceasta numai cu aprobarea Băncii Naţionale a României. În Germania nu este permis a se intra, decât cu această sumă în monedă efectivă. Pe calea transferului însă, pot fi eliberate aprobări de către Ministerul Economiei Naţionale, până la 600 mărci germane, sumă ce urmează a fi ridicată ce le lipsesc, să-şi poată procura aceste Băncii Naţionale a României. În cazul când persoanele cari au primit astfel de aprobări n-au putut folosi întreaga sumă acordată, sunt obligaţi să o depună la banca germană, care o va transfera Băncii Naţionale a României, de unde vor primi contravaloarea mărcilor în lei. Nu se poate eşi de pe teritoriul german cu mai mult decât 10 mărci efectiv.

× APROVIZIONAREA MUNCITORILOR. S-au luat măsuri ca întreprinderile de orice fel, în vederea aprovizionării personalului lor cu articolele de trai ce le lipsesc, să-şi poată procura aceste articole, afară de încălţăminte, dela Consumurile din apropiere instituite de Stat, precum şi dela Incep şi federalele sale.

× DEPENDENȚA ÎNTREPOZITELOR FRIGORIFERE. Se ştie că direcţia porturilor şi comunicaţiilor pe ape (P. C. A.) a trecut dela Ministerul lucrărilor publice la Ministerul marinei. Cum prin lege nu s'a precizat situaţia întreprinderilor frigorifere, ministerul marinei a cerut să se decidă cărui departament revine repartitia acestor întreprinderi.

× PIZI DE LUX. Subsecretariatul de Stat al Industriei Comerţului şi Mînelor aduce la cunoştinţa generală că prin decizia Nr. 191539 publicată în Monitorul Oficial Nr. 303 din 30 Decembrie 1943, pielelele varietate brumărie moldovenească au fost trecite în categoria pielelor de lux nesupuse blocării. Aceste piele devin astfel libere în comerţ.

× INCALŢĂMUNTE DIN ELVEȚIA PENTRU PERSONALUL ÎNTREPRINDERILOR. S'a hotărât ca cererile de import de încălţăminte din Elveţia pentru lucrătorii întreprinderilor şi în deosebi pentru lucrătorii C. F. R. să fie condiţionată de obligaţia acestor întreprinderi de a procura opiniei de canajuc tuturor lucrătorilor şi salariaţilor care se pot dispensa de ghete sau alfel de încălţăminte.

× LOCUINŢE PENTRU MUNCITORI. Întruna din ultimele şedinţe ale Consiliului economic interministerial, s'a pus şi problema construcţiei de locuinţe pentru muncitori. S'a arătat dificultăţile pe care le crează vremurile de război în materie de construcţie. Ministerul Muncii a asigurat Consiliul că în măsura posibilităţilor se va strădui ca acţiunea de construcţie să fie tot mai activă.

× PRIZONIERI PENTRU MUNCILE AGRICOLE. Se anunţă că agricultorii cari doresc să primească prizonieri pentru muncile agricole se pot adresa lagărului de prizonieri Nr. 17 din Timişoara.

× NEGOCIERILE COMERCIALE ROMÂNŌ-TURCE. Zilele trecute a părăsit ţara noastră înapoiindu-se la Ankara, delegaţia economică turcă. După cum se ştie, reprezentanţii comerciali ai Turciei au discutat cu delegaţii români, printre altele, eliberarea disponibilităţilor turceşti din ţara noastră. Se crede că discuţiile vor fi reluate în curând. Din cele ce rezultă până în prezent, se afirmă că Turcia va importa printre mărfurile principale şi o serie de piese de maşini.

× PESCUȚUL RACILOR ÎN DELTA DUNĂRII. Deoarece s'a observat că numărul prea mare de raci din Delta Dunării pricinuieste importante pagube pescuitului, prin distrugerea uneltelor, ministerul agriculturii şi domeniilor a dat dispoziţii ca pescuţul racilor să fie liber în această regiune.

× NUMIRI. Ministerul Agriculturii şi Domeniilor a numit în gradul de pădurar cl. III-a: pe Brădeanu Ioan, la Ocolul silvic Arad, Păclişan Florian la Ocolul silvic Alba-Iulia, Todea Ştefan la Ocolul silvic Turda, Ana Alecu născ. Corodan a fost numită în gradul de om de serviciu la Ocolul silvic Valea Mureşului Orăştie; Săvulescu Vasile, bacalaurat agricol, a fost numit în gradul de conducător agricol ajutor. Irimescu Zenobie, agent administrator stagiar, dela Ocolul silvic Baia de Criş, a fost transferat la Ocolul silvic Hălmeagiu, judeţul Arad.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

Legea Nr. 2 pentru prelungirea dispoziţiunilor privind lichidarea Casei Fondului Naţional al Aviaţiei, cuprinsă în legea Nr. 266 din 1 Aprilie 1942, privitoare la aplicarea taxelor şi impozitelor prevăzute în legea Fondului Naţional al Aviaţiei (Monitorul Oficial Nr. 7 din 10 Ianuarie 1944).

Legea Nr. 3 pentru modificarea unor dispoziţiuni din legea pentru organizarea Ministerului Lucrărilor Publice şi al Comisariatului din 26 Mai 1933. (Monitorul Oficial Nr. 10—944).

Legea Nr. 4 pentru modificarea unor dispoziţiuni din legea Nr. 945 din 1944 pentru înfiinţarea Direcţiunii Generale a Construcţiilor Publice.

Legea Nr. 5 pentru abrogarea art. 48 din legea judecătorilor de ocoale.

Legea Nr. 7 pentru modificarea art. 3, 15, 16, 19, 22, 27, 32, 35, 39, 59, 79, 103, 104 şi 108 din legea sanitară veterinară Nr. 84 din 19 Noemvrie 1942.

Legea Nr. 8 pentru modificarea art. 1 din legea Corpului tehnic militar.

Texte-Comentarii

ÎNTEPRINDERILE SUNT OBLIGATE SA-ŞI DUBLEZE PERSONALUL EVREESC

Prin decizia dlui ministru subsecretar de Stat la Departamentul Muncii, Nr. 102 din 10 Ianuarie 1944, toate întreprinderile sau firmele care au salariaţi evrei sau evreice, indiferent de vârstă şi indiferent de funcţiune au, care îşi exercită profesiunea pe bază de carnet eliberat de Comisariatul General al Problemelor Evreieşti, sunt obligate să îşi dubleze personalul evreesc în mod efectiv, cu elemente de origine etnică română şi cu aprobarea Oficiului Central de Românizare.

În termen de 20 zile dela data prezentei decizii, nu se mai admit salariaţi evrei sau evreice la întreprinderi sau firme care nu fie dublaţi, indiferent de specialitatea lor. Întreprinderile sau firmele pot dubla singure salariaţii evrei şi evreice ce au, însă sunt obligate a cere aprobarea acestor Dublări Oficiului Central de Românizare. Dublurile pot fi făcute şi cu salariaţi din întreprinderea sau firma respectivă; în acest caz locurile devenite vacante prin promovarea elementului etnic român ca dublant, nu vor putea fi desînţinate, urmând a se completa prin numiri noi din afară cu elemente de origine etnică română.

Patronii nu pot dubla pe salariaţii evrei sau evreice. Dublurile nu pot activa decât într-o singură întreprindere sau firmă, şi într-o singură post. Dublurile sunt obligate a activa în mod efectiv în întreprinderi sau firme, efectuând acele lucrări pe care le fac evreii sau evreicele pe care îi dublează, semnând zilnic de prezenţă registrul de evidenţă.

Întreprinderile sau firmele sunt obligate a încredinţa dublurilor lucrările ce au evrei sau evreicele pe care îi dublează. Această obligaţiune o au evreii şi evreicele ce sunt dublaţi în scopul formării elementelor etnice române de specialitate. Toţi cei cari contravin prezentei decizii şi care nu vor respecta dispoziţiunile prevăzute în legile de românizare şi deciziunile Subsecretariatului de Stat vor fi sancţionaţi.

Vor fi aspru sancţionaţi de asemenea dublanţii care vor lipsi.

Sucursala Timişoara

CREDITULUI NAȚIONAL INDUSTRIAL

- Acordă credite industriilor din Banat şi Vestul Transilvaniei.
- Face tot felul de operaţiuni bancare.
- Primeşte depuneri spre fructificare.

Adresa: Timişoara, B-dul Ferdinand Nr. 2.

1411

1891
Telefon 5195

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— **D. LUCIAN SURLAȘIU LA ACADEMIA DE MUZICA.** D. Lucian Surlașiu cunoscutul dirijor timișorean a fost numit profesor provizoriu la catedra de cor și dirijare corală dela Conservatorul de Muzică și Artă dramatică din Cluj Timișoara.

— **MISĂCARE ÎN PERSONALUL ASIGURĂRIILOR SOCIALE.** Ignuța Ioan impiegat la Oficiul Asigurărilor Sociale din Arad a fost definitivat în postul său. Anescu Winkler Maria subșefă de birou la Oficiul Deva a fost transferată la cerere în Casa Centrală a Asigurărilor. Tochiștea Viorel șef de birou la Oficiul Timișoara a fost avansat în grad. Morușiu Petre, om de serviciu la Oficiul Lugoj a fost încadrat intendent cl. II.

— **INGINERII ÎNSCRIȘI ÎN COLEGIUL INGINERILOR.** Următorii diplomați ai Școlii Politehnice din Timișoara au fost înscrși în Colegiu: ing. Chimov I. Victor în specialitatea electromecanică, Ardelean N. Ioan, Barbu Gh. Mircea, Blăjan I. Vasile, Dojocaru I. Dumitru, Cristea V. Dumitru, Danca V. Dumitru, Morariu M. Iuliu, Necșu I. Corneliu, Opreș Epaminonda, Popescu A. Constantin, Preoteasa I. Nicolae, Roșu D. Dumitru, Șteflea N. Sorin, toți în specialitatea agronomie.

— **NOUL ADMINISTRATOR GENERAL C. N. R.-ULUI DIN ARAD.** Prin decizia dlui ministru subsecretar de stat al României, Colonizării și Inventarului d. profesor Gheorghe Vernicu a fost numit în postul vacant de administrator general de pe lângă comisiunea județeană C. N. R. Arad.

— **MISĂCARE ÎN CORPUL MEDICILOR.** D. dr. Pop Nicolae șeful circumscripției Beba Veche a fost transferat în postul de medic al orașului Turnu Măgurele d. dr. Manspart Adalbert șeful circumscripției Lipova, trecând clandestin în Ungaria a fost pus în disponibilitate, d. dr. Stoica Virgil a fost definitivat în postul de medic primar de consultații socialitate stomatologie la spitalul C. F. R. Simeria.

— **NUMIRE.** D. Poenaru a fost numit impiegat la Administrația Financiară a județului Severin, Lugoj.

— **NOU ADMINISTRATOR AGRICOL.** D. Ardelean Iosif dela Camera Agricolă Timiș Torontal a fost încadrat în gradul de administrator agricol ajutor la această Cameră.

— **MISĂCARE ÎN CORPUL PREOTILOR** Ministerul Cultelor și Artelor a recunoscut următoarele numiri de preoți: Pr. Gheorghe Ilescu la parohia Funcsoara și pr. Petru Georghescu la parohia Stânița de jos, ambele în județul Hunedoara, Pr. Sebastian Domnariu se transferă dela parohia Vâlcea în postul de confesor la spitalul civil și penitenciarul Deva, Pr. dr. Blaskovici Adalbert se transferă dela Academia Teologică catolică din Timișoara în postul de paroh la Șangul Arad, Pr. Csătar Nicolae se transferă din postul de capelan Deta la Timișoara. Călugărul Bogdan Virgil dela parohia romano catolică Lugoj la Arad Gai, Pr. Silviu Posariu din Oravița este pus în retragere la cerere pentru limita anilor servii, Pr. Stoian Surcă e numit la parohia ort., din Ribicioara de sus Hunedoara, Pr. C. Marcu Sârbu este numit diacon ort. la parohia Brad I, Ieromonahul Visarion Sintescu e transferat dela Schitu Piatra Serisă la parohia Halalici Arad, Pr. Adrian Ciuhandru este transferat dela parohia Barda la parohia Roșia II, Pr. Iosif Borioș e transferat dela parohia Fâșca la parohia Gârâzsan Bihor. Au fost numiți: Pr. Teodor Iordache la Dealul Babil, Pr. Ioan Butuc la parohia Jupânești Severin, Cântăreți: Gh. Popii la Sâmbăteni Ion Duma la Petriș, Arad. Alți preoți au fost numiți după cum urmează: Gh. Ionescu la Tărcăița, Mircea Alexandrescu la Lazari Bihor, Alexandru Dorocianu la Cristești, Simion Mercea la Mermesti Arad, Simion Moleriu a fost numit subadministrator la Academia Teologică ort., din Arad.

— **NUMIRE.** Doamna Valeria Damian, născ. Jianu, a fost numită în postul vacant de soră infirmieră la Centrul de Ocrotirea copiilor din Arad. Maki Teodor a fost numit ca om de serviciu la Centrul de Ocrotirea copiilor din Timișoara

— **BONURILE DE ALIMENTE VALABILE PE SAPTAMANA DELA 18—24 IANUARIE 1944.** Pâinea populară: se vinde pe bonurile de pâine Nr. 190, 191, 192, 193, 194, 195 și 196 câte 300 grame pro persoană. Untura: se distribuie pe bonul de untură Nr. 7. Ian.; Carnea: se distribuie pe bonul de mălai Nr. 10, 1,500 (unu kilogram cincisute grame) pro persoană. Untdelemnul: se distribuie pe bonul Nr. 3, câte 225 grame pro persoană.

— **AGENT DE POLIȚIE.** Ginga Manase dela Chestura poliției Arad, a fost pus în disponibilitate fiind condamnat la o lună închisoare corecțională.

— **DOBANDIREA NAȚIONALITĂȚII ROMANE.** Ministerul de Justiție a considerat cetățeană română pe Iusis Ecaterina Victoria, dom. în comuna Radna.

— **DARUL CREDITULUI NAȚIONAL INDUSTRIAL.** Cu ocazia instalării sale în Timișoara, Creditul Național Industrial, a donat pentru Căminul de Ucenici — din localitate un atelier de croitorie complet amenajat.

FAPTE DIVERSE

Liviu Câmpeanu a fost înaintat Curții Marțiale

pentru delictul de compromitere a aprovizionării armatei înșelăciune, fals în acte private și uzurpare de titluri

D. judecător dr. Ioan Basalin, titularul cabinetului 3 instrucție, a dat astăzi o „ordonanță de zi”, în cauza inculpatului Liviu Câmpeanu, de 21 ani, din localitate, strada Zurobara, care, cum am anunțat la timp, a fost arestat pentru patru infracțiuni penale și anume: 1) pentru delictul de compromitere a aprovizionării armatei, 2) pentru delictul de înșelăciune, 3) pentru delictul de fals în acte private și 4) pentru delictul de uzurpare de titluri și onoruri.

Liviu Câmpeanu a intrat în legătură cu Fabrica militară de produse alimentare din Timișoara, căreia i s'a recomandat că se numește „Gheorghe Râmboiu”, mare comerciant, și cu care a încheiat o convenție de furnizare a 10 (zece) vagoane de caise. Câmpeanu a cerut și a primit 10 foi de transport, dar n'a executat comanda din rea voință, iar cinci din foile de transport și le-a însușit, utilizându-le în alte afaceri.

Având, în mână, foile de transport militare, Câmpeanu a determinat pe evreul Eduard Szus, din Bul. Carmen Sylva 3, să-i dea 100.000 lei împrumut într-o mare afacere comercială și să-i deslucă, la Banca Românească, un credit de 500.000 lei, sumă însă pe care n'a avut când s'o ridice fiindcă escrocheria a fost descoperită și Câmpeanu arestat.

Obținând însă foaia de acreditiv dela Banca Românească, pe care era fixată data de 13 Decembrie, Liviu Câmpeanu a falsificat-o, transformând pe 3 în 8, cu scopul de a amâna împlinirea afacerii comerciale, pe care evreul o aștepta cu limba scoasă, dat fiindcă Liviu Câmpeanu nu avea nici un vagon în gară.

Pe unde a trecut și ori cu cine a vorbit, Liviu Câmpeanu era întotdeauna altul, cu alt nume și cu alte titluri: Gheorghe Râmboiu, era când licențiat în drept, când absolvent de teologie, când preot (și uneori purta reverandă de preot catolic!), când inspector la „Muncă și Lumină”... în sfârșit, Liviu Câmpeanu era orice și ori cum și se făcea luntre-punte ca să încheie escrocheria.

Totuși — cum declară și dispune ordonanța de zi a cabinetului 3 instrucție — Liviu Câmpeanu, nu poate fi instruit și judecat de instanța civilă, ci de cea militară.

Furt la spitalul de stat Timișoara

Biroul judiciar al chesturii de poliție a înaintat azi parchetului pe Anton Hegnesy, de 55 ani, care este autorul a șase furturi comise la spitalul de stat din localitate, unde era angajat vizitii.

În ultimele șase luni, Hegnesy a furat, treptat-treptat, din inventarul spitalului cearceafuri, cămăși și alte articole de lin-

— **CONFISCAREA ȘI CENZURAREA ZIARULUI „DONAUZEITUNG” ÎN UNGARIA.** Ziarul „Donauzeitung”, care apare la Belgrad pentru Sudeștii Europei. — după cum aflăm din sursa germană, a fost de mai multe ori confiscat în Ungaria, iar în prezent a fost introdusă față de acest ziar, cenzura preventivă.

— **O INTERESANTĂ ȘEDINȚĂ A FACULTĂȚII DE AGRONOMIE.** Vineri a avut loc în Facultatea de Agronomie din Cluj la Timișoara, o ședință la care a luat parte întreg corpul didactic și studenții. D. prof. Bodea a făcut un interesant referat, iar d. Petru Th. Theodor ing. student a făcut o frumoasă comunicare despre „istoricul și problemele agrare din România”.

— **REGULAMENTUL DE FUNCȚIONARE AL SERVICIILOR SILVICE.** Ministerul Agriculturii și Drumurilor, Direcția Silvică a trimis spre studiere organelor exterioare regulamentul de funcționare al serviciilor acestei direcții. Regulamentul conține toate normele necesare pentru bună funcționare a serviciilor acestei Direcțiuni.

— **LANA VA FI CONFISCATĂ DUPĂ DATA DE 21 IANUARIE CRT.** Colectarea lânii încetează cu data de 21 Ianuarie 1944. Dela această dată lăna se va confisca în folosul statului fără plată prin încheiere de proces verbal de către jendarmi. Toți crescătorii de oi vor da cota obligatorie până la această dată.

— **CAT LEMNE DE FOC S'A EXPLOATAT ÎN LUNA DECEMBRIE 1943 ÎN PADURILE DIN JUDEȚ.** În luna Decembrie în pădurile din județul Timiș-Torontal au fost exploatare 750 vagoane lemne de foc și 1200 m³ lemn de lucru. Aceasta este cantitatea totală a exploatărilor din pădurile statului, particulare, comunale etc.

— **HALATE PENTRU UCENICI.** Inspectoratul regional al Muncii din Timișoara aduce la cunoștință ordinul Conducătorului Statului prin care toate întreprinderile sunt obligate de a confecționa ucenicilor halate dela dată intrării lor în serviciu. Nu se admite nici o abatere dela acest ordin.

— **IMBRACAMINTE PENTRU OAMENI DE SERVICIU.** Ministerul Muncii a dat 1 milion lei pentru serviciile sale exterioare, pe seama oamenilor de serviciu pentru confecționarea de uniforme și încălțăminte. Inspectoratul Muncii din Timișoara va primi cota cei compete pentru raza sa.

I-a furat poșeta în piață

Aflându-se în piața Dragalina, după cumpărături, Livia Kraus a fost pungășită de un necunoscut, care i-a furat poșeta în care avea toate actele personale și suma de 7000 lei. Furtul a fost reclamat poliției și hoțul n'a fost încă identificat.

Furt într'un magazin de textile

Ernestina Lefcovici, din str. Mareșal Joffre 18, a reclamat poliției că din magazinul său de textile din str. Daciilor 6 („Krață Lefcovici”) un hoț necunoscut i-a furat, ziua, o servietă de piele în care erau toate actele firmei, precum și un coupon de până în valoare de 40—50.000 lei. Se fac cercetări.

Jucători de cărți și la Banloc

Postul de jandarmi din comuna Banloc a dressat acte de trimitere în judecată împotriva următorilor locuitori: Ioan Macotă, Gheorghe Toader, Alina Ioan, Ștefi Samion și Mina Alexandru, toți din comuna Banloc care au fost prinși jucând cărți pe bani în cămărușa lui Ștefan Wolf din comuna Banloc.

Au fost confiscate o pereche de cărți de joc.

Actele au fost înaintate parchetului care urmează să dispună.

O infracțiune curioasă

Conducătorul exploatării pompelor funebre ale municipiului, d. Aurel Balea a reclamat poliției că autorii necunoscuți au tăiat oziile la cei 12 cai ai „Funeralei”. Infracțiunea a fost comisă într-o noapte și cei patru vizitii, precum și paznicul grajdului, au declarat că nu au simțit și nu știu nimic în această afacere. Autorul acestei fapte n'a fost încă descoperit.

Au încercat să treacă granița

O patrulă de grăniceri dela punctul de frontieră Foeni a surprins pe Becke Ecaterina, Reiser Matei, Secler Maria și Banhoch Peter, primii trei din Pecul Nou și ultimul din Johanisfeld, în momentul când încercau să fugă peste frontieră, în mod clandestin, dela noi în Serbia. Infracțorii au fost arestați și înaintați Curții Marțiale. Asupra lor s'a găsit suma de 18.000 lei, și o mare cantitate de înărfuri.

— **CĂRȚI PENTRU BIBLIOTECA MUZEULUI D.** prof. A. Ciupe, directorul Muzeului Bănățean, a reușit să obțină în mod gratuit dela editura Casa Școlilor un număr de 14 volume de specialitate pe seama bibliotecii Muzeului. Între aceste cărți se află minunatele volume cu reproducerea „Pagini de artă” de Zambacciam și „Mirea” de Petrașcu. Muzeul mai are promisiunea dlui Oct. Neamțu, director în Ministerul Presei și Propagandei Naționale că va primi, tot gratuit, câte o colecție de cărți editate de Fundațiile Regale și de Ministerul Propagandei.

— **PREȚURILE MAXIMALE PENTRU CONFECȚIUNEA ÎNCĂLȚĂMINTEI.** S'a aduce la cunoștință atelierelor de pantofărie că a apărut ordonanța cu prețurile maxime pentru confecționarea încălțăminte care se poate ridica dela Camera de Muncă Timișoara.

— **LANA VA FI CONFISCATĂ DUPĂ DATA DE 21 IANUARIE CRT.** Colectarea lânii încetează cu data de 21 Ianuarie 1944. Dela această dată lăna se va confisca în folosul statului fără plată prin încheiere de proces verbal de către jendarmi. Toți crescătorii de oi vor da cota obligatorie până la această dată.

— **CAT LEMNE DE FOC S'A EXPLOATAT ÎN LUNA DECEMBRIE 1943 ÎN PADURILE DIN JUDEȚ.** În luna Decembrie în pădurile din județul Timiș-Torontal au fost exploatare 750 vagoane lemne de foc și 1200 m³ lemn de lucru. Aceasta este cantitatea totală a exploatărilor din pădurile statului, particulare, comunale etc.

— **HALATE PENTRU UCENICI.** Inspectoratul regional al Muncii din Timișoara aduce la cunoștință ordinul Conducătorului Statului prin care toate întreprinderile sunt obligate de a confecționa ucenicilor halate dela dată intrării lor în serviciu. Nu se admite nici o abatere dela acest ordin.

— **IMBRACAMINTE PENTRU OAMENI DE SERVICIU.** Ministerul Muncii a dat 1 milion lei pentru serviciile sale exterioare, pe seama oamenilor de serviciu pentru confecționarea de uniforme și încălțăminte. Inspectoratul Muncii din Timișoara va primi cota cei compete pentru raza sa.

— **REGLEMENTAREA MIȘCĂRII FUNCȚIONARILOR ADMINISTRATIVI.** Dl. general de corp de armată Dumitru I. Popescu ministrul afacerilor interne a hotărât că mișcarea întregului personal al aceluia departament în cursul anului să se facă la următoarele date: înaintările de două ori pe an la data de 10 Mai și 8 Noembrie. Transferările după cerere și în interes de serviciu la 1 Aprilie și 1 Octombrie.

— **NOU REGULAMENT DE ÎNCHIRIERE.** Serviciul economic al municipiului a elaborat proiectul de regulament pentru închirierea locuințelor din casele primăriei pe seama funcționarilor și angajaților comunale. Acest regulament se va înainta Ministerului afacerilor interne spre aprobare după care va intra în vigoare.

— **LA ȘCOALA DE CONDUCTORI SILVICI, Casa Verde din Timișoara este vacant un post bugetar de om de serviciu, Salariu bun și întreținere completă. Se primește bărbat sau femeie și cu actele complete. Orice alte lămuriri în orele de serviciu la Direcțiunea Școlilor.** 1389

— **BIROU AVOCATIAL!** Dr. Ioan Dobosan și Dr. Aurel Mezin avocați Timișoara I. Piața Unirii Nr. 11 Telefon: 42-55, aduc la cunoștință on. clientele, că începând dela data de 1 Ianuarie 1944, au deschis împreună birou avocațial, în localul arătat mai sus. 1399

— **DOMNII AVOCAȚI!** FRANZ ADAM MINNICH și OLIVIU KOMLOSSY, au cnsare a aduce la cunoștință onoratei clientele că începând cu data de 1 Ianuarie 1944 au deschis birou avocațial împreună cu sediul în Timișoara I Piața Libertății Nr. 3, et. II. Telefon 32-09. 1365

Pionierii comerțului românesc de pe Valea Cărașului

GENERALITĂȚI

Unii au obiceiul, devenit năraș (zic ei), ca să răsfășoare ulterior, târziu chiar, publicațiile bătănești primite în- tre timp. În adevăr, unii sunt pe front, alții călătoriți, alții aglomerări de treburi serioase.

Sunt însă și dintre acei, care, nolens-volens, sunt reținuți de chestiuni mult mai neplăcute, de pildă procese pentru fraude, ani întregi de călduri pe marginea frigiferelor, etc. Adevărate întreruperi involuntare de contact, din cauza „nărașurilor”, cu sumbre perspective de intrare la răcoare...

Noi le-am înregistrat emoțiile, catalogându-le la faptele diverse. Ne era chiar milă de unii dintre ei, deoarece erau la începutul carierei, aveau familie cu copii și începuseră u se manifesta și în literatură. Le-am luat deci partea, i-am scuzat pe unde am putut, n'am dat amploare proceselor lor, nu le-am îngreunat situația. Indurătoare a fost și Justiția.

Au trecut acele procese. Acuzății au trecut ca mătă prin apă. Dar, tot ei ne confirmă adevărul: pe cine nu-l lași să moară, nu te lasă să trăiești. Șarpele i-s'u făcut de drum. Deaceia, vom răsfăși și noi, tot cu întârziere, anumite dosare, cu noi pagini de nărașuri certate cu legea. În curând și cu răbdare. Vor avea ce scrie ziarele la rubrica faptelor diverse.

Faptele diverse atrag, atâtă curiozitatea, indiferent dacă se scrie despre morți sau despre vii. Sunt însă și unii oameni vii care au murit de mult. Aceștia sunt morții moralicește.

Morții-moralicește, acești morți-vii, nu înțeleg să lase în pace pe vii adevărați, ci îi molestează cu invidie și răutate. Înțelegem. Iși au și ei psihologia lor. Îi supără prăpastia care îi desparte de lumea oamenilor cumsecade și vor să sară peste ea, dar nu pot, construindu-și astfel punte din silogisme cu premise tot atât de false, pe cât de falsă le este înfățișarea.

Cu atât mai sinistru apare această înfățișare, când morții-moralicește, nu înțeleg să lase în pace pe ceilalți morți, pe morții fizicește, răposați după toate legile firii. Pentru a lovi în vii, ei nu cruță pe cei morți. Ci le răscolesc memoria, răstălmăcindu-le viața, sensul, opera ei, — capabili de a le răscoli și țărâna, dacă și-ar putea face din ea bulgăr de noroi, pentru a împoșca și a murdări.

Morții-moralicește, caută un pretext: vor cu orice preț să facă istorie. Decât, dânsii uită că istoria corroborează singură prețutendenți, până și în dosarele tribunalelor... Și exclude din rândurile informatorilor, pe cei ce nu au autoritate morală în fața ei.

NE MANCAM SINGURI TRECUTUL

Fîind vorba de istorie, un confrate — ierta-i-ar Dumnezeu lipsa de curățenie a intenției — scrie în ziarul „Vestul” sub titlul „NE MANCAM SINGURI TRECUTUL”, cănsul aducându-ne acuza că noi am fi comis „un atentat împotriva provinciei noastre”, reprezentându-i autorului care a semnat în ziarul „DACIA” rândurile postume în memoria aceluia care a fost George Lerca, lipsa de documentare asupra situației reale.

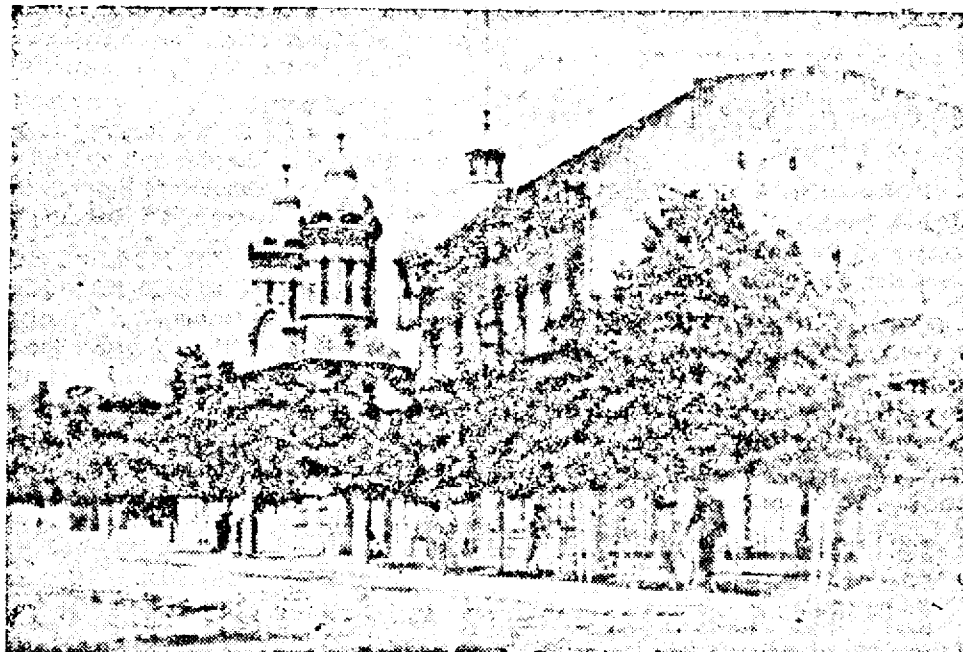
„De ce se avântă unii oameni în domeniul necunoscutelor lor?” — continuă apostrofa acuzatorului.

Ne-am impus disciplina. demult deja, și trecem fără a întoarce capul spre aceia care ne împoșcă cu terori la fie care pas dintr-o simplă pornire de nepuținoasă invidie. Știm că călăuză noastră este bătătorit cu muncă încordată și re un țel cinstit, deci nu avem a ne pierde timpul oprindu-ne la fiecare fleac, la fiecare ps-avură.

De data aceasta însă, acuza este gravă, iar afirmațiile au prețut de document istoric, mai ales că aparțin unui om al cărui nume, a ajuns (pe drept sau pe nedrept, nu noi vom judeca) la o mare circulație în Timișoara.

Va fi interesant pentru cititorii ziarului

Vestul, ca și pentru toți cei care doresc a cunoaște adevărul, de aafle că acuzatorul greșește ținta. Desecare autorul articolului scris în ziarul „Dacia” pentru creșterea memoriei lui George Lerca, este un domn magistrat, doctor în drept, din acelaș sat cu defunctul și, după părinți, originar din Ticvanul-mare, de unde se trage de exemplu și d. Virgil Birou. Acest intelectual căruna, acuzatorul i se adresează cu lapidarul: „Tinare confrate...” este ceva mai în vârstă ca, de pildă d.

Casele Toma Stanca, cu prăvălia „Pluga rul” în dreapta și prăvălia Glauber-Löbl în stânga, cumpărate de George Lerca 1918—20.

DOUA VEACURI DE COMERT ROMANESC

Pe acuzator îl supără afirmația că „George Lerca a fost un pionier al comerțului românesc pe Valea Cărașului”. Căci, deduce încredințat, prin această se susține că în Banat comerțul românesc datează de abia 3—3 decenii și astfel dăm o armă nouă împotriva noastră în mâinile dușmanilor. Și, în consecință, înriminătorul dir mărhinile nu o spune, dar dă să se înțeleagă totuși, că noi am fi niște trădători ordinari care „ne mârșăm singuri trecutul”.

Acuzatorul (ne să ne dea o lecție de istorie, arătându-ne că în Ticvanul-mare comerțul românesc există de peste o sută de ani, de pe la 1830 și în consecință, tot de pe atunci datează comerțul românesc și în Fanaț. Acest fapt, dsa îl prezintă cu pretenții de cercetător științific pe vreo două coloane și jumătate.

Nunai că, cu toate recetările făcute, acuzatorul nostru a comis o greșală: nu a urmărit cu atenție și zilaie coloanele ziarului nostru. Căci, dacă le-sar fi urmărit, nu l-ar fi scăpat acum câteva zile un comentariu amplu, reproduc după ziarul „Timpul”, despre o lucrare recentă a dlui Ion Stoian-Udrea. Și mai înainte în câteva săptămâni ar fi găsit o recenzie lungă scrisă de noi despre aceeași lucrare. Iar cu mult mai înainte, alte recenzii despre o lucrare anterioară a aceluiaș autor. Ori, în acele lucrări, d. Ion Stoian-Udrea dovedește, cu adevărată competență și seriozitate științifică, că în Banat comerțul românesc datează din epoca turcescă încă, și că în venul al XVIII-lea neguțitorii români auzg adevărații stăpâni ai comerțului bătăneș, că ajung la monopolizări ale unor ramuri de comerț, că duc lupte năpraznice împotriva intențiilor guvernelor dela Viena, că fione ca Stoian, Malenita, Mencia, Nedeleu, Murgu Mien etc., de pe la începutul venului al XVIII-lea, timp de aproape două veacuri ar strălucit în viața economică a Banatului. Toate acestea noi le-am comentat și reproduș în colanțele acestui ziar, deci oricine va dori să se informeze asupra trecutului comerțului bătăneș, va găsi la noi indicate cele mai autentice izvoare, referitor la acest subiect.

În acelaș timp, acuzatorul nostru, ignorează complet aceste adevăruri istorice, falsificând astfel, tocmai dsa, prin omiterea unor date de capitală importanță referitoare la subiectul dat, întreaga problemă pe care o discută. Articolul dsale, cu aparență științifică, într-adevăr ar putea servi dușmanilor ca armă împotriva noastră.

Acuzatorul își refugiază argumentele în un patriotism local, citându-ne cind nume de comercianți care au existat „înainte de ce-lălbalt război mondial”. Contrar afirmațiilor acuzatorului, cu excepția lui Nicolae Băloane, ceilalți au fost agricultori fără pregătire

Virgil Birou și dcei, în vârstă, prin pregătire, prin funcționare, prin origine, prin corectitudine chiar, prezintă garanția pe care o cere istoria. Dsa a făcut cetetări serioase pentru cunoașterea trecutului comunelor Căova și Ticvanul mare, având în manuscris și o monografie.

Nu suni autorizat să divulge numele acestui fin al Cărașului, deoarece fii cuncea ce deține, nu-i permite să se angajeze în polemici, oricând și cu oricine.

PIONER AL COMERTULUI ÎN MARE ȘI AL ROMANZARII

A fost George Lerca pionier, sau nu, în comerțul românesc pe Valea Cărașului? Acuzatorul susține ca a fost un simplu epigon, unul din cei mulți.

Istoria însă nu se serie cu afirmații sau cu negații, ci cu argumente, cu dovezi.

George Lerca, a fost unul dintre cei pușini, mai mult, unul dintre primii comercianți mari, în sensul modern al noțiunii, un engrosist al începutului marcat coar de Toma Stanca. Niciodată Toma Stanca sau George Lerca nu a cumpărat nici măcar un capăt de ată dela micile dughiene din Ticvanul-mare, ci dmpotriva, tievănentii, ca deașfel întregul jur, veneau la fărșul săptămânal, sau la fărșurile mari, aprovizionându-se cu marfă dela vadul comercial al celor doi români. Nicicând modestii dughionari dela Ticvanul-mare nu au cunoscut operații cu vagoane de marfă și care să fi trecut vreedată granițele țării pentru legături comerciale cu străinătatea, ca George Lerca.

Firește că la dezvoltarea comerțului în Căova, a contribuit și situația geografică a comunci, ca și calea ferată cu gară în loc, gară care deservește întreg jurul. Acest mijloc a fost deosebit de util la îndemâna inițiativelor și hărniciei.

Căți comercianți mari, de talia lui Toma Stanca și a lui George Lerca cunoaște acuzatorul nostru, pe valea Cărașului, afară de Paul Vuia dela Vărădie (colegul de ucenicie al lui Lerca), Jucu dela Oravița și care să facă față concurenței străinilor aciuși în orașele și satele noastre și iudeosebi comercianților evrei?

Nunai la Căova George Lerca a avut de luptat cu patru deoață: Glauber, Löbl, Hirschl și Schneider Tobias.

În anul 1920, George Lerca cumpără prăvălia lui Glauber-Löbl și parte din inventarul Hirschl. Cumpără moara renumită a STEG-ului al cărei concesionar era străinul Tringel. S'a dat o luptă mare, de adevărat curaj, pentru repunerea comerțului românesc în drepturile sale istorice.

Așa a fost George Lerca, precursor al romanizării, al adevăratei romanizări, prin sine, prin propriile sale puteri. Cu adevăat pionier. Abia după 20 de ani, la formă oficială lupta începută de George Lerca, pentru romanizare, pentru redarea comerțului și industriei românești, românilor. Aceașă cu concursul statului. Pe George Lerca l-a ajutat doar voința și necesita lui muncă.

A luptat greu, acest George Lerca, a învins, a ajuns pe culme dar nu a mai putuș rezista crizei economice care a urmat prețutendenți.

Acuzatorul, reducându-l pe George Lerca la proporțiile unui neînsemnat epigon serie că și el ca și alții, a pierdut lupta față de aspirarea sgrăină, (e vorba de Ungaria) neputând concura cu avantajile acordate ucigaș străinilor, credite estine și reduceri de impozite”.

Nu e adevărat, George Lerca a pierdut lupta, cu criza economică în acea vreme când un Charles Rist, controla finanțele Statului Român, adevă în epoca cea mai grea a vieții noastre economice. Lipsa unei politici de susținere a comerciantului român, de către cei chemați, aceasta a contribuit la doborâșul lui George Lerca.

Am primit la redacție multe proteste, pe marginea celor aparute în „Vestul” cu privire la rolul lui George Lerca. Sunt cei ce l-au cunoscut și apreciat, ca pe unul care a stat cu toată contribuția în fruntea ațator acțiuni românești.

Nu ca acela care port numele lui George Lerca, ci ca fost redactor și director șase ani al ziarului „Vestul”, regret, ospitalitatea dată tendentiozității acuzatorului, mai ales că d. Sever Boeu, azi suferind în străinătate, a fost oaspele atât de bine primit al lui George Lerca și care însuși se va măhni, pe pașul de suferință, dacă va citi rândurile de catilinară uneltite împotriva adevărului istoric.

O. MIU-LERCA

Crucea Roșie mulțumește celor ce au contribuit la organizarea bazarului

Societatea Națională de „Cruce Roșie”. Filiala Timișoara aduce mulțumiri tuturor persoanelor și întreprinderilor cari, cu ocazia Bazarului organizat în luna Noemvrie 1943. au dat concursul prin donații de materiale ori bani.

Dăm mai jos lista binevoitoarelor persoane:

Librăria „Mentor”; Fabrica de ciorapi „Florida”; Fabrica de Săpun Dr. Dirina; E. K. Thomas; Comerț SAR Baci; Firma „Herzog”; Industria Textilă din Banat; Federația Oct. Gega; Librăria Dacia; Caroli Nagy; Atlanta; Romitex; Gea-Krayer; Firma Stan; Librăria Globul; Firma Deak; Cooperativa „Furnica”; Firma Serbescu; Firma Domex; Firma Balcan Impex; Soc. Marginea; Penitenciarul Lugoj; Edith Dr. Simon; Gabriel Pap și Wierer; Industria Lăinii; Rabong și Schneider; Parfumeria Ideal; Sticlăria Cristal; Doamna Feat, Vasca; Doamna Cornelia Dr. Cimponeriu; Firma Galeta; Firma Ilse; Scherg; Firma Kinal; Casa de Mănuși; Firma Depag; Librăria Munteanu; Firma Otto Scherter; Industria Română de piele; Firma Fortuna; Fierăria Theilmann; Farmacia la Șarpe; Oct. Pella și Comp.; Firma Kuncvski; Centrala Optica S. I. N. C.; Firma Phöbus; Librăria Românească; Papetăria Centrală; Tricotaj; Fabrica Hammer și Ney; Bijuteria Andriș; Firma Setö; Firma Surlaș; Firma Dănes; Firma Kaldor; Firma Drăgan și Comp.; Firma Ageco; Rebholz; Librăria Germană; Galia; Firma Braun Anton; Librăria Universală; Bijuteria Safran; Firma Margareta; Firma Weismayr; Firma Hoffmann; Firma Becker; Firma Konrad; Farmacia Ionescu; Bazarul Poporal; Firma Klein și Frank; Firma Distinsa; Firma Grozav Ioan; Sticlăria Kovats Ilona; Colonile Eitz; Fabrica de pălării Wilhelm; Firma Stahler; Firma Ciortea; Firma Pisica; Firma Witt; Firma Baumhoff; Bomboniera Arlath; Firma Tricotaj; Firma Baumwinkler; Firma Redey; Firma Bandu; Casa de ciorapi Ernst; Kleiniger Ioan; Firma Blago; Ernst Walachi; Firma Vera Dumitrescu; Fabrica de lichier Kimmel; Firma Aman; Coloniale Fructe; Socotex; Aiudeanu; Union Textil; Transilvania; Anticar Artă; Parfumeria Juno; Cartea Românească; Firma O. Rozsi; Grozănescu; Steiner Adalbert; Fierăria Forgaci; Firma Spann; Firma Fădăpa; Firma Morvay; Fin-Art; Firma Interior;

Centrala Lănei; Ianco (Coloniale); Firma Socoban; Electro Radio; Firma Mundus, Caransebeș; Tricotaje Eănățeană; Blănăria Iosif Gimpel, Blănăria Stumper; Prima Ind. textilă Timișoară; Firma Jäger, Firma Phöbus; Orion Industr. de piele; Tipografia Luceafărul; Sindicatul Viticol; Sticlăria Bărăteană; Librăria Cultura; Dna Heana Colonel Anton; Școala de menaj pentru prepararea șerbeturilor și dulcetiurilor; Magazinul Intei; Schwarz Iosif; Firma Dobos; Margareta Schnur; Transilvania Textile; Centrala Ciorapilor; Dna Ofelia Ciolofan; Dna Maria Dr. Pod; Doamnele române din Boșca Română; Firma Bozsak; Penitenciarul Caransebeș; Firma „Star Mill”; Fortuna; Firma Triff și Comp.; Di Ionașcu Aurel Frotă; Fabrica de Conserve (Di Elia Marcu); Firma Fragot; Dna Micaela Banarescu; Firma Mărza; Firma Utvinancz; Firma Drăgulescu; Iuliu Galgon; Măceșăria Corneli; Măceșăria Zickeli; Gedö Alexandru; Firma Rocco; Firma Artistica; Di Rosenberg Emanuel; Di Schweiger; Blănăria Tapu; Di Fara Constantin; Firul Românesc; Firma Umbra; Di Stefan Schiffer; Firma Heddi; Dna Hermina Marta; Fabrica de Pălării; Di Pöldvári Ludovic; Firma Surlaș; Dna Olga Ciupe; Soc. Continental pt. Comerțul Fierului; Firma Frischhamnel și Walleth; Firma Fragot; Dna Procor gen. Constantin; Drogeria Kuhn; Di. Braun; Fabrica de Oelinz; Dna Lucaci; (Va urma)

DONATARI PENTRU BAZARUL „CRUCII ROȘII”

200 prăjituri Liceul Militar; Pateuri d-na Ionescu-Frota; Salata de boeuf d-na Veverka; Torte d-na dr. Retscher; Torte d-na dr. Riztics; Torte d-na Leszl; Torte d-na Götz; Torte d-na Kraiing; Torte d-na Peire Olariu; Torte d-na Ilie Olariu; Torte d-na Rummeler; Cașcaval d. Max Neumann; 30 pâini pentru sandviciuri Sundhaus; prăjituri d-na Edith dr. Simon; tortă d-na prof. Ilieș; tortă d-na prof. Gherman; tortă d-na dr. Tuzi Diminescu; tortă d-na Solem Ürmény; tortă d-na dr. Popovici; tortă Cofetăria Potichen; 2 torte Cofetăria Arndt; 15 kg. țuică d-na Purcariu; 50 kg. țuică Primăria Căinic.

CRONICA MEDICALA

Manifestațiunile organice ale sifilisului secundar

În perioada secundară sifilisul se fixează în anumite organe unde provoacă turburări mai mult sau mai puțin grave. Printre localizările viscerale, unele fără să fie excepționale sunt rare și considerate ca complicațiuni tardive. Altele sunt frecvente și comune, considerate ca manifestațiuni obișnuite în sifilis — în special când interesează sistemul limfatic sau nervos. Obiectiv, adenofatia secundară consistă într-o mărire a ganglionilor. Fără să fie dureroși, în special ganglionii cervicali anteriori și posteriori și un ganglion epitrocleal la articulația cotului ne pune pe calea diagnosticului. Această reacțiune ganglionară persistă luni și chiar un an. Splina este de mult ori mărită, fără să prezinte turburări funcționale.

Aparatul digestiv este uneori atins în perioada secundară — lipsa poftei de mâncare — sau o poftă exagerată, dipepsii sau gastrologii în special la femei, dureri intestinale și chiar apendiculare. Enterită, datorită ulcerățiunilor intestinale.

Ficatul suferă și își manifestă suferința prin două forme — icter ușor și icter grav — icterul ușor survine dela 6 săptămâni la 6 luni dela infecție, — deci odată cu leziunile cutanate secundare. Inceputul este pe neobservate, fără turburări gastro intestinale — luând forma unui icter catara — se vindecă ușor sub influența tratamentului condus cu prudență.

Icterul grav se instalează brusc în cursul perioadei secundare, se caracterizează prin colorația intens galbenă a

tegumentelor și mucoaselor, turburări generale, urina este colorată intens în roșu, hemoragică, de câte mai multe ori se termină cu moartea, mai ales pe un teren alcoolizat.

Aparatul circulator, suferă în special arterele și venele, o bună parte din flebite sunt de natură specifică.

Limfaticile sunt căile de difuzare a spirochetelor în țesuturile superficiale și profunde.

Aparatul respirator, se traduce printr-o laringită, respirație grăă, bronșită și chiar pleurizii.

Rinichiul este unul din organele cele mai atinse de spirochetă — nefrita — în special la cei care au suferit de scarlatină sau la alcoolici nu lipsește din simptomele sifilisului secundar, debutează brusc cu dureri lombare, umflarea membrilor inferioare și chiar febră. Albumina se ridică până la 50—100 gr. la litru de urină. Sunt forme și mai grave ureea urcată în sânge. În nefritele surse acute, moartea survine în 30% din cazuri.

Aparatul genital masculin, suferă în faza secundară prin epididimită, iar cel feminin prin dureri uterine și turburări menstruale.

Funcția de reproducere este de multe ori atinsă, sterilitatea este mai frecventă la sifilitici ca la oameni sănătoși. În această perioadă sperma conține spirochetă, deci individul devine contagios și pe această cale contribuie fără să știe la răspândirea sifilisului.

Dr. C. POPESCU
medic primar.

Județul Timiș Torontal
Plasa Vinga — Comuna Bărăteaz
No. 2205/1943.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 20 Ian. 1944 ora 10 sau 31 Ian. ora 10 se va ține licitație publică pentru pavarea sectoarelor de trecere din comuna Bărăteaz, de vizu și cale-tului de sașini în suma de 460.000 lei. Condițiunile se pot vedea la primărie.

Bărăteaz, a 5 Ianuarie 1944.

Primar, Ilie Bășăneanțu
Notar, Iosif Bărdeanu
1412

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș
Secția cărților funciare
No. 1702/1943 c. f.

CITAȚIE PRIN PUBLICAȚIUNE

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș Secția cărților funciare, aduce la cunoștință publică, că în urma cererii debitorului Nicolae Gherescu domiciliat în Caransebeș, str. Ovid No. 74, pentru radierea mențiunii de asanare, s'a fixat înfățișarea pe ziua de 12 Februarie 1944 orele 9 dimineața pentru când sunt citați toți creditorii și numiții debitor sub sancțiunea că, în caz de neprezentare, se va ordona radierea mențiunii de asanare.

Caransebeș, la 10 Ianuarie 1944.

Judecător aj., E. Caliani s. s.
Conducătorul c. f., I. Ionașiu s. s.
1414

INCALȚĂMINTE PENTRU
BARBAȚI — DAME — COPII
cumpărați dela mag. românesc

MIHAI CĂLUGĂRU

Timișoara IV, Pța Gen. Drăgălina 11
Telefon 49-15
Inreg. Of. Reg. Com. 462,10905/41 1334

Șoșoni și galoși
repară în mod
special, în 48 ore

Atelierul mecanic
și de vulcanizare

BALINT LUDOVIC

Timișoara II, Str. Mareșal Joffre 5

Inreg. Cam. de Muncă Nr. 42.784/943.
1405

Cadouri frumoase și practice, Cristaluri, sticlărie, porcelanuri, articole de menaj, olinzi și geamuri găsiți în mare asortiment la

„STICLĂRIA ARDELEANĂ”

Propr. TRAIAN GOLBAN

Timișoara II Piața Traian 8. Succursala III Piața Lahovari 5.
Inreg. Reg. Comerț. No. 349/9724/1938. 1408

Filateliști

Avem în depozitul nostru diferite varietăți de mărci neuzate din toată Europa.

Cumpărăm colecții.

La cerere primim Lista de Prețuri pentru mărci românești și străine.

La noi se găsește Catalogul Zumstein, pe anul 1944.

SOC. PRINCIPELE MIRCEA
BUCUREȘTI

Str. Dionisie Lupu 31. 1324

CINEMA CORSO

Duminică, 16 Ianuarie. — Ultima oară

NEMURITOAREA POVEȘTE DE AVENTURI TINEREȘTI

Prima DE COPIE / CUORE / DIN APENINI PANA IN ANZI

CESARE BARBETTI
LEDA GLORIA
MARGHERITA DEL PLATA

Luni, 17 Ianuarie
premiera filmului marilor ticăloși

Nufăr in mocirlă

cu Luisa Ferida, Amedeo Nazzari, Osvaldo Valenti

Bătrânul a folosit Dakrysol, cel tânăr, spre paguba sa vădită, nu l-a folosit.

DAKRY SOL

Prof. Dr. F. Siegmund, Stuttgart

Nutrimen și părului. Eficacitatea succesului contra căderii părului și mătreții este bazată pe cercetări științifice și pe pararea cea mai exactă. — Se găsește în toate

Farmacile, Drogheriile și Parfumeriile

Laborator chim. Farmaceutic

Farm. G. HIETSCH Sibiu

Str. b. Cosbuc Nr. 15 1377

Eroi au fost, sunt și vor mai fi

Mareșalul Ion Antonescu pe front

Eram într-o zi, călduroasă de August, în încălțăminte la Est de Nistru, după forrea bătrânului fluviu de graniță strășche pe la Vadul lui Vodă. Grupul de forțe omâno-germane, ce acționau la Sud pe rontul de Est, era comandat de Mareșal on Antonescu, Conducătorul Statului, pe tunci general.

O ciostire măreață în istoria noastră er ageneral român să comande forțe armate le marelui Reich german.

La Nord în Bucovina și pe Prutul superior se aflau unități din armata 3-a română, la centru pe Prutul mijlociu se găsea armata 11-a germană sub comanda generalului cavalier von Schober, care va cădea mai târziu în luptele din Ucraina, iar la Sud armata 4-a română, gata a trece în Basarabia.

După darea semnalului de luptă, la 22 Iunie 1941 -- „Vă ordon treceti Prutul” ostile noastre păturd pe pământul sfânt al Bucovinei și Basarabiei, spre a desrobi pe frații noștri intrați în neagra mizerie a teroarei deslănțuite contra lor de cotropitorii bolșevici.

Soldatul român s'a bătut cu mult elan alături de cel german pentru eliberarea pământului străjuit de veșnicii de urmașii plășilor lui Ștefan cel Mare pe cotățile și meterezele de pe Nistru.

Într'un întez năvalnic trupele noastre atacă armatele bolșevice dela izvoarele Sucevii la Sîmăuți și de pe Prutul Superior până la Dunăre. Rezistențele sovietice sunt date peste cap și ostile române pătrund în tîna Bucovinei și Basarabiei. Cernăuți au căzut la 5 Iulie, Chișinăul la 16, iar la 28 Iulie toate elementele bolșevice sunt asvăr-lite peste Nistru. Generalul Ion Antonescu era prelatinaeni în sufletul ostașilor săi și pe armele lor, sporându-le mereu:

„Tineți-vă de ei și nu le dați răgaz să-și înghieboze vre-o apărare. Loviți-i cu putere pentru a le distruge orice rezistență”.

La sfârșitul lunii Iulie ne aflam pe Nistru gata să forțăm apărarea bătrânului fluviu, pentru a izbi pe dușman mai departe. La începutul lunii August trecem Nistru pe la Vadul lui Vodă și Pugocești.

După creșterea capului de pod dela Dubogari—Glückstahl—Pogreby, un corp de armată german sub comanda generalului Hauser a început urmărirea trupelor sovietice către Est, iar două corpuri de armată române se abat spre Sudest și înaintează în forma de săgeata spre Sipka și Katargi, spre a întoarce apărarea liniei fortificate Stalin în zona dintre Grigoriopol-Tiraspol. În urma unui atac dat cu batalioane de asalt sprijinite de baterii de tunuri de câmp și de baterii tunuri 15 mm. antiaeriane asupra centrului fortificat dela Grigoriopol, apărut de 18 cazemate, dintre care 6 prevăzute și cu două tunuri de 76 mm. automate, drumul către Sudest spre Sipka și Mălăești a fost deschis.

Vine la fața locului și generalul Ion Antonescu însoțit de Statul său maior și de generalul Hauffe, reprezentatul misiunii militare germane. Eram la postul de comandă înaintat al unei mari unități pe observatorul de lângă satul Dorosca, situat la sud de Grigoriopol. O convorbire scurtă are loc asupra situației generale.

Arătăm că doră divizia de infanterie an trecut pe la Vadul lui Vodă, iar a treia divizie a reușit să forțeze Nistru la căderea serii mai la sud de Pogoreni și se află tre-rută cu grosul în cursul norșii la Est de fluviu în luptă cu inamicul, ce a început a eși din cazemate și a se retrage spre Odessa. Generalul este mulțumit de reușita acțiunii și pare grăbit a merge la trupe spre a vedea cum decurg acțiunile de luptă la fața locului. Am voit să-i arăt o cazemată cu două tunuri automate de 76 mm și două mitraliere, ce vusesse cucerită de curând.

Ne-a răspuns: „Am văzut-o ieri. Să mergem înainte”.

Se purtau lupte în oras la Grigoriopol și mai la Sud și Sud-Est. Situația nu era încă clară.

Am căm pe săgeata înfintă a dispozitivului apărării sovietice la Est de Nistru, pe

direcția Glückstahl—Sud-Est Colosoven, pe o adâncime de circa 50 de km.

Condeea astfel pe comandantul grupului de armate de sud româno-germane la unitățile mai înaintate ale unei brave divizii de infanterie, comandată de generalul Olimpiu Stavrat actualmente guvernator al Basarabiei.

Frontul era în continuă mișcare. Explozii de obuze presărau drumurile, împeschături și trageri de mitralieră se porzau peste tot, răbufniri și vnete de brand-uri și grenade despicau văzutul în depărtare. O clipă de neatenție sau desorientare și puteam ori-când să ne găsim cu inracuni manice în spatele nostru. Generalul Ion Antonescu da dovada de îndrăzneală și ne uimește prin spiritul său de orientare practică pe teren. Trebuie să spun că hărțile noastre nu mai corespundeau cu acoperirile de pe teren și drumurile de țară indicate pe hartă nu mai existau sau își schimbaseră locul. Noile așezări ale bolșevicilor despersate prin toate locurile pe întinsul nemărginit al stepii îngreunau și mai mult orientarea noastră.

La marginea unui șanț de vie pe câmpurile dela sud-est Colosoven aflată la sud de Grigoriopol, rusele să găsim cu greu postul de comandă înalt al acestui brav general, oriceput și metodic în conceperea

luptelor.

Probabil că un observator inamic a scrutat zarea și a descoperit prezența noastră pe șanțul viei. Un bombardament de artilerie a fost deslănțuit în zona acestui post de comandă înaintat în vreme ce se discuta situația.

Artileria bolșevică era aproape și câmpul fiind întins și rădă în vedere.

Nimeni și nimic nu s'a clănit din loc. Comentarea situației a continuat. Se dau ordonelo asupra înaintării, mai repede, cât mai repede, inamicului nu trebuie să-i dăm nici o clipă de răgaz să se desmetecască de loviturile primite. Aceasta era deviza generalului Ion Antonescu.

Preautindeni unde venea, imprima nervul motor al acțiunii îndrăznețe pentru nimicirea puterii dușmanului cutrapitor de veacuri.

Și vitejii lui ostași s'au comportat așa cum a dorit. Chiar în după amiaza acelei zile cu soare strălucitor de August, calea dela Colosova prin Grigoriopol a fost deschisă.

Generalul se întoarce acum pe rontul Nistrului și trece prin Grigoriopol, printre cazemate și ruine încă fumegânde.

Le-am așteptat apoi cu dorință și încredere să mai vină pe la noi și a venit, cu aceeași energie dătătoare de viață cu același impuls în acțiune și cu aceeași încredere în izbândă.

Eroii noștri

PETRU BOLOCAN

În „Frontul mândru” al eroilor bănățeni, țara a așezat și pe ostașul neînfricat, — crescut în atmosfera unui cald patriotism, ce domnește în familia frun-tașului nostru agricultor — țaran Octavian Bojocan din Bîrda — tânărul absolvent al Liceului Industrial din Timișoara Petru Bolocan! Cu elanul celor 24 ani ce i-a implinit, bănățeanul Petru Bolocan se avântă în luptele celor mai crâncene lupte, pentru a smulge alături de camarazii săi, biruința drapelului românesc, garanția prosperității și a reîn-tregirii pământului nostru străbun.

Făcând parte dintr'un regiment de artilerie călărească, participă la marile lupte dela Stalingrad, unde a înțeles să împlinească deviza națiunii „murim mai bine în luptă, cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost pământ”, și să reziste eroic pe poziție până în ultima clipă a luptei!

Măicuța și tatăl său Octavian Bolocan, mândria Banatului nostru pe teren agricol, român integru și luptător de elită pentru „România Românilor” și numai a românilor, cu sufletul brăzdat de fiiții durerii dar și de cei ai mândriei românești, acoperă cu mij de sărutări chipul feciorului lor drag, fața familiei și azi a neamului, care ia înscris pentru vecinicie numele pe lespede de aur a ziditorilor de țară.

Petru Bolocan din Bîrda țimșană, a afirmat din nou că patriotismul, virtuțile străbune și credința în Dumnezeu, sunt pietrele scumpe, cari împodobesc sufletul românului bănățean. Deaceea suntem mândri de el!

Pr. HORIA VIȘOIU

NOUI FAPTE DE ARME ALE DIVIZIEI 19-a INFANTERIE

-- Luptele dela Nowo-Alexandrowka, Tamasevka și Karinki --

Evoluția evenimentelor din toamna anului trecut și cedarea de teritorii importante adversarului, după o prealabilă și bine calculată retragere a forțelor germano-române, a pus din nou la încercare, prin noile poziții create de inamic, mult cunoscuta Divizie 19, care, și-a cucerit un nimb nemuritor în celebrele lupte dela Capul de pod Cuban.

Respectată și iubită în rândurile aliaților germani și temută dincolo de cereul sârmelor ghimpate nu se putea, ca întorsătura evenimentelor din Răsărit, să nu pună din nou în funcțiune experiența și spiritul de abnegațiune a Comandanților și ostașilor Diviziei din Cuban.

Astfel, pretutindeni unde necesitățile cer, Divizia 19-a se găsește la datorie, pe aBatalioane, Companii și Plotoane, lăsând în urma ei fapte demne de trecutului ei nemuritor. Imprăștiată pe întregul spațiu al Crimeei, imputunată ca număr, dar mai tenace și hotărâtă ca ori-când, duce pe încercatul umăr gloria nepieritoare a fiilor ei a căror mor-minte înpânzesc litoralul Mărilor și monotonul pământ al Crimeei.

În ultimul timp printr'o regroupare a forțelor germano-române pentru a para o lovitură a inamicului prin scurgerea armatelor dela Melitopol, ce și întin-seră tentaculele spre Crimeea, un con-

trașac germano-român a silit inamicul să se retrgă, cedând un spațiu important și sute de victime omenești.

La Nowo-Alexandrowka inamicul a încercat prin dese contraatacuri să respingă forțele noastre și nu a reușit, din contră, a fost silit, cu mari pierderi, să cedeze noi spații de o valoare strategică importantă.

Îmbătățit de câștigurile de teritorii din ultimul timp, consecință a evenimentelor de ordin politic și militar din toamna anului trecut întâmplată în Europa, bolșevicii au dat buzna pretutindeni unde credeau că frontul prezintă oarecare fragilitate, dar s'au înșelat amarnic. Lecția dela Tamasevka unde rușii au fugit lăsând gropile pline de morți și un bogat material de război ne servește ca exemplu.

Retrași la o aruncătură de piatră de satul Karinki, unde actualmente se dau lupte însemnate, feciorii Diviziei 19-a țin piept cu admirație unui adversar turbat, mult superior ca număr și în-armat până la dinți.

În ciuda iernii și vântului tăios, caracteristică climatei din Crimeea, cu gândul la cei din Patrie și cu speranță vie în victoria finală își fac cu prisosință datoria către Tară.

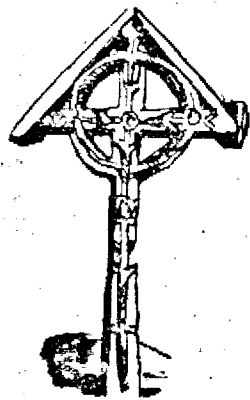
G. B.

Karinki, Decembrie 1943.

† Sergentul T. R. GRECU DUMITRU

Dela tragica dispariție a Căpitanului Anie Mihai, Unitatea noastră n'a avut o mai grea și simțită pierdere ca cea din 11 Decembrie a. c. prin moartea fulgerătoare a celui mai iubit, mai zelos și mai bun camarad: Sergentul Grecu Dumitru.

Așezați cu poziția la o cotitură periculoasă unde ziua și noaptea ne băteau

brandt-urile, armele automate și pistoalele inamice, pe o câmpie neședă ca masa, aproape de adversar, la început ne-a fost greu, căci în fiecare seară ne numărăm victimele. Cu timpul însă ne-am obișnuit cu focurile dușmane și cel care urăta mai multă siguranță în sine era Sergentul T. R. Grecu. Căci nu de geaba d. Lt. Crăciun Ilie, comandantul Companiei, i-a încredințat comanda Plotonului 8 și cele mai dificile misiuni în companie. Și Grecu s'a achizat cu prețul vieții lui. Era cel mai văzut și de încredere om din companie și Batalion; încrederea pe care și-a câștigat-o printr'un caracter ales, camaraderie desăvârșită și o rară conștiințozitate.

Prețul de cei de sus și iubit de cei de jos Grecu a fost, timp de cinci ani de când își servește unitatea cu un rar devotament, copilul răsfățat al Regimentului, care n'a știut să dea îndărăt dela nici o misiune ce i se încredințase.

Chibzuit în gesturi, stăpân pe pașii lui și făcea impresia că domină toate și pare de neînving.

În ziua de 11 Decembrie a. c. la orele 12 de noaptea un glonte inamic îl loveste drept în frunte și curmă firul vieții unui adevărat om și excelent camarad. Trupul muribundului Grecu, întins pe traseu, este pus de camarazi pe o pătură și dus în grabă la primul post de ajutor în ciuda ploaiei de gloanțe ce veneau din partea inamicului.

În zadar, Grecu fu lovit în craniu și orice speranță era zadarnică.

Originar din Mehedinți, a crescut, a studiat și, se și căsătorise în Bănat, la Caransebeș, cu fiica unui comerciant. Chiar el voiesc ca, după terminarea marului cataclism să între în breasla comercianților. Soarta a vroit însă ca trupul lui înalt și sveț să îngrașe pământul Crimeei ca a mai multor camarazi.

Corpul neînsuflețit a lui Grecu purtat pe mâini de camarazi, a fost dus la groapă și înmormântat în comuna Tomasevka, la soare-răsare, alături de alți eroi ce au avut același destin.

O cruce de lemn străjuește la căpătâiul lui pe a cărei frontispiciu glăsuiește un nume și o dată ca unui adevărat erou

Moartea Sergentului T. R. Grecu Dumitru a lăsat în rândurile camarazilor regrete unanime, iar unitatea noastră a pierdut un element de valoare ce cu greu se poate înlocui.

GEORGE BRATU

Tomasevka, Decembrie 1943.

PROBLEMA TERENURILOR DE SPORT DIN TIMIȘOARA

În general se știe că orașul Timișoara este foarte slab înzestrat cu terenuri de sport și ca argument este suficient să arătăm că nu există o pistă corespunzătoare pentru atletism, trebuind ca, concursul atletico internațional din Germania să fie ținut pe o pistă improvizată, fapt ce a contribuit la slabe rezultate obținute, iar publicul spectator să nu poată urmări în mod normal desfășurarea concursului.

Actualele terenuri din Timișoara, corespund numai în parte desfășurării normale a unui joc sau concurs atletico.

Pentru ca sportul să se poată desfășura în mod normal ar trebui ca fiecare grupare, cel mult două la un loc să aibe un teren pentru antrenament și pentru desfășurarea jocurilor de mică importanță.

Ori în prezent singura grupare care are un teren corespunzător din acest punct de vedere este gruparea Electrica și eventual Rapid.

Arena Banatul are un caracter cu totul provizoriu din cauza că este prea aproape de gară cu mult zgomot și fumul și este expusă mereu la desființare, terenul fiind destinat pentru construirea de străzi și case, caracterul provizoriu al terenului neadmitând ca să se facă lucrări de reparații și investiții mai mari.

Gruparea Progresul are o arenă de antrenament care nu este în deajuns de amenajată, însă aceasta se va putea face cu ajutorul promis de Ministerul Muncii (mai nou s'a promis un milion) și cu ajutorul celor care susțin această grupare. Este de recomandat însă ca înainte de a se trece la amenajarea arenei Progresul să se caute un teren mai potrivit care să nu aibe un caracter de provizorat, întrucât actualul teren iarăși este destinat pentru construirea de case și străzi.

Politehnica, respectiv Sportul Universitar are un teren de antrenament care mai necesită unele amenajări pentru a fi corespunzător unui astfel de teren.

Sportul școlar a primit mai nou un teren sportiv dela Primărie și care urmează să fie amenajat în curând pentru acest scop.

Gruparea CFR nu are teren corespunzător și este regretabil acest fapt, întrucât are poate cele mai mari posibilități pentru amenajarea unui teren, nu numai pentru antrenamente ci care să înlocuiască și un stadion mai mare, ceea ce lipsește de mai mult timp în Timișoara. În prezent se discută tratative între Primărie și Direcțiunea Generală CFR și se speră că ele vor duce la un bun sfârșit într'un fel sau altul și anume: sau vom avea un teren de antrenament bine amenajat în plus sau pe lângă acesta vom mai avea și un stadion modern construit de CFR. Total depinde de dela Primărie.

Presupunând că gruparea CFR va rezolva într'un fel sau altul problema arenei, atunci terenurile existente cu unele amenajări ce trebuie făcute, plus al CFR-ului ar satisface deocamdată necesitățile sportului de antrenament timișorean.

UN STADION MODERN SAU PARC SPORTIV LA TIMIȘOARA

Ceace este necesar și de mare importanță însă, este construirea unui stadion modern sau parc sportiv care să corespundă din toate punctele de vedere pentru toate serbările și jocurile cu caracter de campionate naționale și internaționale. Este ceea ce Timișoara trebuie să aibă de mult. Acest stadion trebuie să corespundă tuturor cerințelor tehnice moderne cerute de sport și să aibe toate amenajările necesare pentru a face unele sporturi mai ales cele de utilitate națională, în tot timpul anului cum sunt fotbalul și tirul.

Va trebui să aibe pe lângă o pistă normalizată de atletism și de teren de football, volley și basketball și un bazin acoperit pentru înot, teren acoperit pentru tenis, teren acoperit pentru tir și antrenamentul de canotaj, patinoar artificial, săli pentru matchurile de box și lupte, ceea ce lipsește foarte mult la Timișoara. Toate acestea construite în-

tr'un singur bloc mare, care împreună cu tribune din beton pentru cca 30.000 spectatori și cu un parc de dimensiuni mai mari formează într'adevăr ceva frumos și util.

Această însărcinare îi revine însă Primăriei.

Suntem informați că Primăria caută locul și terenul potrivit pentru a-i da destinația de parc sportiv. Acest teren va trebui să aibe suprafața necesară de cca 50 jugh. și o plasare suficient de centrală pentru a fi ușor accesibil și suficient de degajată pentru a avea perspectivă ce se cere la astfel de construcții.

În caz că mai mult din cauza timpurilor de azi, Primăria nu va putea realiza proiectul de mai sus, ea va cere concursul altor grupări resp. instituții cu posibilități materiale mai mari, pentru a putea obține cu un ceas mai devreme cel puțin ceva asemănător în Timișoara, deoarece nu o interesează formele, ci numai faptul ca să existe în Timișoara un astfel de parc sportiv.

FINALA CAMPIONATULUI FLUMINATORIU CU ECUIPE DE 6 JUCĂTORI

13 I. 1944. ora 16.30 Prima Banat—Însa arena Electrica tour arbitru Chipei Ștefan.

14 I. 1944. ora 16.30 Însa—Prima Banat arena Electrica tour arbitru Chipei Ștefan.

PROGRAMAREA CAMPIONATULUI INDIVIDUAL DE POPICE PE 1944 PENTRU CLASIFICAREA JUCĂTORILOR PE JUDEȚ

15 I. 1944. orele 16.23 și 16 I. 1944 orele 14—23 pe arena C. F. R. vor lua parte la concursul individual pe județ câte 3 jucători din următoarele Soc: C. F. R., Electrica, Rapid, Victoria, Cîrcă II, Prietenii, Prima Banat, Chinezul-Camt, Bănățeană, C. A. M., Avram Iancu, Însa.

Membrii delegați în comisia campionatului individual pe ziua de 15 I. 1944. Cînjii: Mișă Petru și Golub Mihai.

Arbitrii delegați: pe ziua de 15 I. 1944 dela ora 16—19 30 d. Isach Petru și dela ora 19.30—23 d. Kalch Ioan.

În ziua de 16 I. 1944. Dni: Golub Mihai și Chipei Ștefan.

Arbitrii delegați pe 16 I. 1944 dela ora 14—17 Kremer Ioan dela 17—20 Șerban Ioan, dela 20—23 Cărbun Gh.

ȘTIRI SPORTIVE

Comitețul federal și adunarea generală a Federației de football încă nu are termen precis de convocare.

Comitetul pentru ajutorarea atleților greci cu alimente a colectat până în prezent suma de 324.260 lei.

Mladin fostul echipier al clubului Gloria din Arad a fost extrădat de către Biroul Federal federației germane și va activa în gruparea „Sport und Turn Club Görlitz”.

Pentru compensarea absenței echipei din districtele din Bucovina, Basarabia și Moldova, Comitețul Federal a decis înființarea unei competiții pentru aceste echipe cu titlul Cupa „Ștefan cel Mare”.

În cursul lunii Februarie va evalua la București echipa de hockey pe gheață germană „Berliner Schlittschuhklub”.

Federația română de box a hotărât organizarea campionatelor naționale în regie proprie. În acest scop comitețul federal al susnumitei federații în zilele acestea va achiziționa o sală potrivită pentru acest scop.

Echipa națională de box urmează să se deplaseze în Slovacia unde va participa la o competiție.

În veci neconsolați văduva Leontina dr. V. Meruțiu soție, dr. Radu V. Meruțiu fiu, anunță că în ziua de Luni, 17 Ianuarie, orele 12, se va oficia în biserică română unită din Fabric, parastasul de un an dela moartea mult regretatului

Dr. VASILE MERUȚIU

fost profesor universitar

și roagă rudele, colegii, prietenii și cunoștințele, să binevoiască a lua parte la această piosă solemnitate.

1413

„MARIANA”

proprietar: ILEANA GOMOLEA

Magazin de galanterie de dame și copii

Timișoara I, str. Eminescu Nr. 3, Inreg. Of. Reg. Com. nr. 282/11879/943

1208

Articole casnice, de sticlă și porțelan
puteți cumpăra eftin la

MAGAZINUL

OCTAVIA PELA și Co.

Timișoara II, Str. Mareșal Joffre 2

Chingi (curele) impregnate pentru transmisie
Chingi pentru mori și elevatoare, în lățime de 5-50 cm.
Fanii de transmisie, rotunde și pătrate, în grosime de 30-60 mm.

Frânghii, ștranguri, căpestre și sfori pt. impachetat din cânepă curată și în execuție specială, livrează:

LAZĂR IOSIF

Timișoara II, Str. Mareșal Joffre 23 Inreg. Nr. 42494/2594/1943

TEXTILE eftine și bune găsiți la

Königsberg Gheza

Timișoara II, Piața Traian 8, Inreg. Of. Reg. Com. nr. 60/5604/935 1406

Mașini de cusut

în diferite modele

Toma Surlas

Timișoara I str. Alba Iulia nr. 2.

Telefon: 38-77—38-78

Inreg. Of. Reg. Com. 292/7378/934 1361-1

Cereți! Cereți!
la toate chioșcurile
revista „INDREPTAREA”
Prețul Lei 20 Prețul Lei 20

Salon de Radio PHILIPS

Proprietar: POP PETRE

Timișoara, IV., Bulev. Carol 14.

Telefon: 30-20.

Reprezentanțele de Radio „PHILIPS”. Mașini de cusut electric „Mundlos”.

Mașini de cusut „Stadion”. Mare asortiment de lustre, articole electrotehnice, fier de călcat, reșouri, etc.

VANZARE ȘI ÎN RATE!

Inreg. Of. Reg. Com. Nr. 203/10/646/941.

1401

ARADUL CULTURAL

Anchetele noastre

Importanța activității economice la sate

S'au cum se pot realiza fapte mari

Pentru a se putea ridica standardul de viață al țaranului și pentru a-l putea face să înțeleagă binefacerile muncii organizate, cum și marile beneficii ce se pot obține dintr-o muncă organizată, trebuie să-i dai exemple concrete, chiar în comună, să vadă cu proprii lui ochi, care sunt avantajele unei astfel de înțelegeri, care are la bază dirijarea și raționalizarea.

Inițiativa în acest sens, mai cu seamă când pornește din partea autorităților din comună, este cu atât mai salutară și mai bine primită, căci poartă efigia autorității și în același timp, nedesmintirea unei bune reușite.

Am vorbit în articolele noastre anterioare, despre importanța atelierelor comunale la sate, despre activitatea economică din plasa Șiria, scoțând în evidență felul de organizare al fabricii de cărămizi, țigle, tuburi și plăci de ciment din comuna Șiria, arătând marea valoare ce o reprezintă aceste instituții economice pentru Plasa Șiria și ce importanță au față de țărani.

Sunt în unele comune averi și valori importante, care din lipsa unei exploatare raționale, se năruiesc, neaducând nici un venit și nici un fel de folos comunei și locuitorilor ei. Să luăm un caz: în comuna Ghioroc-Arad există o carieră de nisip și pietriș, fostă înainte proprietatea unui evreu, iar astăzi fiind proprietatea C.N.R.-ului nu s'a interesat nimeni de valorificarea ei, fiecare sătean și-a cărat de aici oricât nisip și pietriș i-a trebuit, fără a plăti un leu C.N.R.-ului sau în altă parte.

Asociația comunelor din Plasa Șiria, jud. Arad prin d. pretor Potopan Coriolan, a făcut o ofertă pentru arendarea acestei cariere de nisip și pietriș, obținând arendarea cu suma de lei 40.000 anual.

Fapta este laudabilă, cu atât mai mult, că se da un exemplu viru țaranilor, arătându-li-se că Statul nu lasă nimica în urmă, ci contrariu valorifică tot pe baze de organizare, dând posibilitate și țaranilor de a câștiga un ban, lucrând la carieră și că deci mai multă importanță dă Statul unei activități economice în comună, decât fostul proprietar evreu, care nu căuta decât exploatarea sub toate raporturile, numai pentru interesele sale personale, pe când Statul, care a expropriat aceste bunuri, se gândește a le exploata numai în interesul marelui obști, fiecare profitând de binefacerile aceste exploatare, în raport cu munca pe care o depune. Ceva mai mult, la arendarea acestei cariere de piatră, asociația comunelor din Șiria, s'a gândit la construirea taburilor de beton și la fabricarea plăcilor de ciment pentru troture, putând astfel mai multe comune să fie înzestrate cu troțoare, la preț minim combatându-se specula din afară.

Dar și aici fiscalul pune greutăți, deși este vorba tot de Stat și nicidecum de o persoană particulară. Se pune un impozit de 20.800 lei, socotit ca impozit imobiliar și cifra de afaceri, când toată cariera este arendată cu 40.000 lei anual. Sperăm însă că forurile competente vor lua în studiu acest fapt, rezolvându-l așa cum trebuie.

În scurte cuvinte, să definim deci marile rol și importanța capitală, pe care o au activitățile economice la sate și cum se pot realiza lucruri mari.

1. Se pot înființa întreprinderi de toate naturile, care pe lângă faptul că aduc un venit comunelor, mărundu-le bugetul, care la rândul lui ajută opera edilitară a comunei respective, dar se pot aproviziona țaranii cu produse fabricate la un preț mult mai mic. 2. Se pot valorifica materialele prime din comune, care sunt lăsați să se strică, fără să se facă nimic din ele, și să se realizeze astfel da cineva seama de marea valoare,

ce reprezintă. Natural că în fiecare comună se va înființa o întreprindere economică, pentru valorificarea materiei prime, care se găsește mai din abundență în acea comună. 3) Se pot forma elemente de valoare în domeniul comercial și industrial, dintre românii de pe sate. 4. În acest fel, ajungem la adevărata independență economică, industria și comerțul românesc devenind impermiabil, neputându-se strecura ele-

mente străine de sufletul și năzuințele Neamului Românesc, în aceste compartimente al economiei noastre.

Deaceia, lupta trebuie dusă cât mai intens, iar înțelegerea trebuie să fie din partea oricărui Român, căci numai așa putem deveni tari și puternici, putând să ne disputăm fără teamă existența noastră viguroasă, în mijlocul celorlalte popoare de pe glob.

Ion Pavel Dumitrescu

Cinci spectacole excepționale de Operă la Arad

Intreg ansamblul Operei Române din Cluj la Timișoara va debuta din nou în localitate

În zilele 28, 29, 30 Ianuarie ert, întreg ansamblul Operei Române din Cluj la Timișoara va da în localitate cinci spectacole extraordinare, spectacole așteptate cu cea mai mare neabăgare, care se reprezintă în sala teatrului comunal după următoarea ordine:

28 Ianuarie, seara Tribadorul în frunte cu dna Fania Nicolau, Augustin Alimășanu, N. Ursulescu și Filomela Piteu Georgescu, în rolurile titulare.

La 29 Ianuarie matineu Traviata în rolurile titulare Liv Hubic, Ionel Tudoran și N. Ursulescu.

29 Ianuarie seara, Aida de Verdi, în rolurile titulare cu dna Any Ducu, dnl Traian Nicolau, Gogu Simionescu și dna Filomela Georgescu Piteu.

30 Ianuarie matineu: Rigolotto de Verdi cu dna Flavia dl. Munteanu, Gogu Simionescu și Augustin Alimășanu.

30 Ianuarie Lăcucul în frunte cu dnl Simonetti, Traian Necșian eac.

Suntem siguri că și de data aceasta ca și până aci, aceste spectacole vor avea același mare succes pe care l-au obținut și spectacolele din trecut și vor prilejui fără îndoială o nouă și mare ocazie de atracție pur artistică, cum a fost și până aci. Dar asupra acestor reprezentanții vom mai reveni cu toate amănunțele cvenite mai ales că rolurile titulare sunt de cea mai bună calitate și reprezintă o parte din cele mai bune elemente ale Operei și prin urmare și spectacolele vor fi de înaltă clasă artistică, protagoniștii Operei Române din Cluj la Timișoara, fiind în înălțimea lor.

Fericita rezolvare a crizei de trăsuri din gara CFR Arad

Arad, 12 Ianuarie. Atitudinea birjarilor din Arad și felul de comportare a format în dese rânduri obiectul corespondențelor noastre. Aceasta deoarece purtarea lor față de public și lipsa trăsurilor din gară la sosirea trenurilor, producea nemulțumiri atât în rândurile locuitorilor din oraș, cât și printre călătorii veniți din provincie. Situația aceasta am arătat-o în mai multe rânduri în speșanța că cineva se va sesiza și va face ordine în această chestiune. Nu am sperat mare lucru, însă totuși ordine s'a făcut acolo unde era mai necesară: în gară. Eu știu cine a luat măsurile de pe urma cărora acum sunt la toate trenurile, trăsuri suficiente în gară și chiar dacă trăsurile nu sunt sufici-

ente în momentul sosirii trenurilor, călătorii nu mai trebuie să aștepte cu ceasurile, pentru că maximum în 10-15 minute parte din trăsurile plătite încep să se înapozeze alături de altele care vin din oraș, avându-și locul de staționare în gară. În felul acesta a fost înlăturat aspectul neplăcut al grămăzilor de călători, înconjurați de valize, cufere și coșuri, care așteptau mila Domnului să le trimită vreo trăsură sau să orînda vreun hamal care să se plimbe spre oraș, în contul lor, spre a se înapoia cu o briță...

El deci ordina. Nu știu cine a făcut-o, însă merită un cuvânt de mulțumire din partea cenzuraților cetățeni anonimi, cărora le-a făcut un serviciu imens...

Din activitatea Consiliului de Patronaj județean

Arad. — Recent ne-am ocupat în ziarul nostru cu munca ce se depune de către organele în drept pentru a da cea mai mare satisfacție tuturor acelor care au nevoie în primul rând de ajutorul autorităților și de acela al Consiliului de patronaj. Rezultatele obținute pe teren sunt aci la Arad dinpre cele mai elogioase. Și dacă nu s'a putut face tot ceea ce ar fi de dorit să se facă, asta firește nu cade în vina nimănu, căci persoanele chemate să ia măsuri au fost mai mult decât la datorie și i-au îndeplinit chemarea cu toată dragostea și cu toată tragera de inimă. Pentru a arăta cât de intens s'a lărat în partea localului este îndeajns să arătăm că

numai în ultimele trei luni de zile s'au ținut mai bine de 234 de consfătuiri în cadrul Consiliului de Patronaj și la sfaturile comunale și anume doră consiliului s'au bucurat de sprijinul tuturor oamenilor, 22 la sediul diferitelor preturi, iar alte 218 au avut loc la sediile comunelor rurale. Realizările făcute în acest interval de timp întrec orice așteptări și ele s'au bucurat de sprijinul tuturor oamenilor de bine dela noi care și-au dat concursul și obolul lor pentru a fi cât mai mult în spiritul vremurilor de față. La fel au lărat și consiliile municipale ale Asistenței sociale care la rândul lor s'au îngrijit de ajutorare.

Ce semănături sau făcut în județul Arad

Timpul fiind foarte prienic semănăturile s'au putut face în Arad și județ în perfecte condițiuni și se speră că rezultatul muncii plugarilor țostri va și fi înălțat printre belșug dintre cele mai satisfăcătoare. În total s'au însemnat peste 126.464 Ha grâu, în

loc de 122.000 Ha, câte au fost prevăzute în planul oficial s'a semănat 1.096 Ha recară, 4.764 Ha orz, 57 Ha rapiță, 6 Ha borceag. Și asta numai în intervalul dela 1 Octombrie și până la finea lunii Decembrie anul 1943.

Informațiuni

— ABUZ DE PUTERE. — Secția de judecată a tribunalului local a deschis procesul lui Ion Idita, șeful postului de jandarmi din Semlac, trimis în judecată prin rechizitoriul parchetului pentru faptul că a reținut la post în mod abuziv și ilegal pe Maria Dănilă, bănuită de furt. Tribunalul după dezbaterile procesului l-a condamnat pe șeful postului la 20.000 lei amendă, obligându-l să plătească o chitanță de 20.000 lei cu titlu de despăgubire. Executarea sentinței a fost suspendată pe trei ani.

ACCIDENT DE MUNCA

Postul de Jandarmi din Bărzava a anunțat Parchetul că Francisc Engelhardt, muncitor de fabrica de var din acea localitate, suferit în timpul muncii un accident de urma cărui s'a ales cu mâna stângă. În urma gravă a fost transportat la domiciliu. Jandarmii au întreprins o anchetă.

CAND VREI SA FI SI CU UNA SI CU ALTA

Săteanul Ioan Lile, de 50 ani din comuna Vârșand, a vânat, în cursul unui trecut locuitorilor Ștefan Pușcaș și Nicolae Bordaș din aceeași comună, anumite cantități de grâu și orz, calculând grăul cu 500 lei, și orzul cu 2200 sute de kilograme. Postul de jandarmi din comună, aflând despre această chestiune, a început, conform instrucțiunilor să se ceteze pentru stabilirea contravenției. În acest scop, după ce vânzătorul a fost identificat a fost chemat la post împreună cu soția sa. Aceasta a jurgăno la sediul Postului de Jandarmi a pus pe masă 1900 lei, cu tentația vădită de a determina mușterizarea afacerii. Jandarmul anchetator însă nu a fost de această părere, astfel că l-a dresat să se de trimitere în judecată pentru mituire. Ioan Lile și cei doi cumpărători au fost trimiși tot atunci în judecată pentru săoote. Instanța Specială pentru combaterea săbujajului, dezbătând cauza, a condamnat pe Ioan Lile la 6 luni internare în lagăr, iar pe Niclae Bordaș la o lună Ștefan Pușcaș a fost scos din cauză fiind în serviciu la București astfel că va fi judecat ulterior. Dosarul procesului a fost trimis secției criminale spre a se dezbate procesul pentru mituirea tentat secției lui Ioan Idita.

SPECTACOLE DE OPERETA

Sâmbătă și Duminică în matineau și seara, au loc reprezentațiile Grupului Artistice de Operetă din București, cu celebra operetă „Prezidentul Haimanalelor” de Koilo. În acest prilej Gh. Carușy, fostul camarad al marelui Leonard, serboază 45 ani de carieră. În fruntea unui numeros ansamblu de ture de maestrul Carușy mai apar dncel dnl: Filota Rabega Marzaritescu, Grazel Andronescu, Elefterescu N. Rabega, Warg etc. Conducerea muzicală, prof Aurelia Rabega.

ALHAMBRA LA ARAD

Pentru săptămâna viitoare se anunță trupa de comedii al Teatrului Alhambra, cu celentă comedie, „Nu măd beau”, de Robert Fiers și Francis de Croisset. Din distribuție numim pe d-nele Nora Piacentini, F. Harand, Niceta Gusti și Dina Mihaișca, precum pe dnl Radu Beligan, Marcel Anghelcu și Mircea Sepilici. Biulete la Agenția Teatrală Ilies, telef. 72-55.

A apărut!
revista
„INDREPTAREA” Nr. 2
Se găsește
de vânzare la toate chioșcurile
din Arad

S O C I A L - E C O N O M I C

MICA PUBLICITATE

5 lei cuvânt apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Caut camera mobilată pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Colegiul Militar Arad Piața Luptei 2—4 angajează bucătari sau bucătăreasă cu carte de meșter, cu un salariu lunar de lei 8000, plus casă, lumină, lemne și apă gratuit pentru acei ce vor locui în localul colegiului. Acei ce vor locui în oraș vor primi un plus de 25% din salariul brut. Doritorii se pot adresa zilnic colegiului.

De vânzare un pianist cu patru pesaje în stare bună. Informațiuni se pot primi la Mihai Pünkösdi, Satul Lung Nr. 700, jud. Brașov.

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică de birou. A se adresa în fiecare zi la sediul redacției Arad, str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Caut cameră mobilată cu intrare separată. Adresa la ziar.

CAUT două camere goale pentru birou în centru. Adresa la ziar.

CAUT bucătăreasă perfectă. A se adresa la ziar.

Se caută vânzător de ziare cu câștig bun. Adresa la ziar.

Șeful de Căminerie Ion Crețu din Arad, Str. Brătianu Nr. 8, caută un lucrător bun, de origine etnică română.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 22, caută o pedagogă (post bugetar) cu salariu de lei 9500 lunar.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 82, caută o femeie sau om de serviciu (post bugetar) cu un salariu de lei 5700 lunar.

Se caută urgent servitoare de preferință mai tânără, cu acte în regulă și salariu bun. Se va prezenta în fiecare zi la doamna Epure Arad, Str. Dr. Ștefan Cicio Pop Nr. 14, etajul II.

CARUCIOR adânc pentru copii de vânzare. Firma Mimoza, Str. Brătianu Nr. 2.

TUTUNGERIE caută vânzătoare rutină cu garanție, Bulev. Reg. Maria Nr. 21.

Un magazin necesar în Arad

Hala de alimente Gantner Matei

În Arad avem magazine de toate felurile și nu am putea spune că Piața Arădului duce lipsă de alimente, ci contrariu este cea mai bine aprovizionată Piață din Ardeal și Banat.

Printre multele magazine din Arad trebuie să facem o remarcă asupra magazinului „Hala de Alimente”, deschis la 1 Mai 1943 și instalat în Piața Avram Iancu No. 2.

D. GANTNER MATEI, care este proprietar de firmă din anul 1928, a avut cea mai fericită idee de a înființa în Arad o hală de alimente, în care să se găsească dela cea mai fină delicatose sau fructă sudică, până la ultimul zarzavat, cum și orice fel de coloniale. Într'un cuvânt, un magazin general, în ce privește alimentele și cele necesare preparării lor.

Mai există în Arad magazine de coloniale delicatose și de alimente, dar „Hala de alimente” intruchizează idea-

Pentru Monitorul Oficial București primim și garantăm apariția la timp, convocări de adunări generale, bilanțuri și alte publicațiuni. Abonamente pentru Monitorul Oficial și prelungiri de abonamente

RECLAMA

Agencia de publicitate, Arad, Strada Eminescu Nr. 4, Telefon Nr. 17—11. Comenzi poștale din provincie le satisfacem la timp.

PENTRU CETITORI

Cu începere dela 1 Ianuarie 1944, ziarul „DACIA” continuă a pune la dispoziția publicului arădean două pagini zilnic, având reportajii, articolele și informațiuni, ce interesează problemele economice, culturale, sociale eac. locale și din regiune.

Colaborază D-nii Profesor I. D. DABI-CIU și Ion Pavel DUMITRESCU.

Conducerea administrativă o are Dl. Ion MANDRECI INSPECTOR ADMINISTRATIV al ziarului.

Sediul ziarului se află în același loc adică în Str. Mărășești Nr. 1. TELEFON: 11-28.

lul într'un magazin, deoarece odată intrat să cumperi ceia ce-ți trebuie, nu vei mai fi nevoit să alergi din magazin în magazin, pentru a-ți face completele cumpărături, aci găsim absolut tot ce-ți trebuie în materie de alimente, fructe, zarzavaturi, coloniale, aromate, etc.

Într'o altă ordine de idei, trebuie să arătăm că d. Gantner Matei, german de origine etnică, este un cetățean român integrat cu totul în nevoile și spiritul de sacrificiu al Patriei, fiind gata ori-când a-și face datoria așa cum se cuvine.

În calitate de comerciant face cinste comerțului arădean, mai cu seamă că în magazinul d-sale nu se spezelează, domnind cea mai deplină corectitudine.

I. P.

Nu s'au prezentat la timp

Simonici Anton în etate de 41 ani și domiciliul în Arad Str. General Coandă Nr. 29 și Carol Așar tot din Arad, Str. Badea Carjan Nr. 19, în etate de 51 ani ambii cunoscuți infractori, au fost eliberați de Curtea Marțială Timișoara, unde erau încarcerati, fiind obligați a se prezenta la 19 Decembrie 1943 la Centrul de Instrucție Arad.

Însă, neprezentându-se la timp, au fost puși în urmărare iar după cercetările de rigoare, poliția judiciară a Chesturii Municipiului Arad, a reușit să-i aresteze în seara zilei de 13 Ianuarie 1944 fiind înaintați cu actele drestate celor în drept.

CALEIDOSCOPI

FARMACII DE SERVICIU

16 Ianuarie 1944

Dr. Foldes Str. Eminescu 21
Wolsch. Gara C.F.R., Telefon 27-39
Mumuranu. Calea Aurel Vlaicu 50. Serviciul permanent

CINEMATOGRAFE

16 Ianuarie 1944

FORUM Puntea de Cristal
URANIA Păcatele tinereții.
CORSO: Fata mărilor.
Royal: Curierul de Sud.
ARO: Feciere cu bucluc.

SPECTACOLE DE OPERETA

Sâmbătă seara și Duminică (15 și 16 Ian.) vor avea loc spectacolele date de ansamblul de operetă, G. CARUSSY și RABEGA. Se va prezenta cu această ocazie celebra operetă „PREZIDENTUL HAIMANBELOR” în rolurile principale cu Filotea Rabega, Graziela Andreonescu, G. Carussy, Margaritescu, Elefterescu, Warga etc.
Conducerea muzicală: prof. A. Rabega
Biștele la Agenția Teatrală „ILIES”
Telefon: 22-55.

CONFERINȚA

Duminică, 16 Ianuarie 1944 ora 17, în cadrul Asociației Culturale „Astra” despărțământul Arad în sala Palașului Culturii (sala de expoziții) va conferența d. profesor universitar EMIL PETROVICI din Sibiu despre: TOPONIMIA ARDEALULUI Intrarea liberă.

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Cinema de primă clasa, Ton și proiecție ireproșabilă, Sala încălzită.

AZI!

Marele film francez!

Cel mai mare actor francez în profunză dramă

LISE DELAMARE.

MONIQUE JOYOT

HARRY BAUR

în

Păcatele tinereții

Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix.

Cinema CORSO Arad

Telefon: 23-64

Repr. 3, 5, 7, 9 fix, Jurnal nou.

O dramă de frumoasă ființă etică, a cărei valoare artistică a făcut obiectul unor elogii puțin obișnuite în presa germană

Fata mărilor

Interpretarea furnizată de BRIGITE HORNEY și de PAUL WEGENER s'a bucurat de aprecieri deosebite

Industria Textilă Arădeană S. A.

angajează țesători
și țesătoare

Cinema „FORUM” Arad

Repr. la orole 3, 5, 7 și 9 fix Tel: 20-10

Începând de Vineri, 14 Ianuarie!

Un film mare

Puntea de cristal

Cei mai mari artiști

Puntea de cristal

Un succes mondial

Puntea de cristal

cu ROSSANO BRAZZI — ILSA POLA — FILIPPO SCELZO

CINEMA ROYAL ARAD

Diffuzarea sonoră excelentă. — Sala bine încălzită,
STRADA ALECSANDRI 2

„Un film mai dinamic decât Frigada 41”

Curierul de Sud

cu Pierre Richard Wilm, Jany Holt
și Charles Vanel

Începutul reprezentațiilor 3, 5, 7 și 9.

În zilele de Duminică și sărbători. Mari nou la ora 11 cu intrare generală de lei 60

ULTIMA ORA

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord-est de Kerki au fost respinse puternice atacuri ale inamicului.

La capul de pod Nicopol bolșevicii și-au lărgit atacurile în sectoare noi. Ele au fost respinse cu pierderi grele și după lupte crâncene.

In spațiul dela vest de Kirovograd trupele noastre au nimicit mai multe grupuri de atac inamice. După lupte grele a fost încheiat aci, prin contra-atac, un gol de front. 10 tancuri și 30 tunuri inamice au fost nimicite. La sud și sud-vest, de Cerkasy sunt în curs lupte grele cu inamicul care a pătruns în liniile germane. In spațiul dela sud-vest de Progrebișce sovieticii au fost aruncați înapoi prin contraatacuri.

La vest de Berdicev o grupă de tancuri inamice, care a pătruns în spațiul din spatele liniilor germane, a fost nimicită după distrugerea a 55 tancuri și 8 tunuri de asalt sovietice.

In spațiul dela sud-vest și vest de Novograd—Volinsk trupele noastre opun o rezistență îndârjită inamicului care înaintază. La vest de Reșița presiunea puternică a inamicului continuă. 19 tancuri inamice, care au străpuns liniile germane, au fost nimicite.

In spațiul Vitebsk violența atacurilor inamice a slăbit în urma pierderilor suferite de sovietici în luptele din zilele precedente. Atacuri mai slabe au fost respinse. La nord-vest de Nevel sovieticii au dat și în cursul zilei de ieri atacuri puternice, care au fost respinse în lupte grele. In ultimele două zile sovieticii au pierdut pe frontul răsăritean 385 tancuri.

In Italia de Sud inamicul atacă cu violență crescândă în sectorul dela vest de Venaffro. Lupte grele sunt acolo în curs. La Gariglione se dau lupte de avantposturi.

Nouii piloți germani sunt superiori americanilor

București, 15. — S. P. P. transmite: Din Londra se află că generalul Schmaal comandantul suprem al aviației americane din Marea Britanie a făcut declarații presei americane afirmând că nouii piloți germani de vânatoare sunt superiori tuturor aviatorilor americani de până acum. Referindu-se la noile realizări tehnice germane a spus că aviatorii germani au folosit așa de bine turmul lor aruncător de rachete, încât au înregistrat succese importante.

Ziua neagră a aviației americane

BUCUREȘTI, 15. — S. P. P. transmite: Ziua de 11 Ianuarie 1944 poate fi socotită ziua neagră a aviației americane, deoarece potrivit părerilor cercurilor militare competente din Berlin în atacul de zi operat asupra regiunilor centrale germane americanii au pierdut 200 avioane.

La cifra de 136, dintre care 124 avioane de bombardament și 12 avioane de vânatoare, se pot adăoga alte 60 de aparate, care s'au prăbușit la întoarcere.

Aceste indicații se sprijină pe constatările avioanelor germane de recunoaștere, care au urmărit lupta.

Victimele atacului dela Pireu

București, 15. — S. P. P. transmite: Din Atena se anunță că Joi au fost în-

Primul avânt al ofensivei sovietice de iarnă este pe punctul de a muri și cel de al doilea mare atac bolșevic se anunță

mormântate primele 400 victime ale atacului dela Pireu.

Lucrările de salvare încă nu s'au terminat. Se crede că sub dărâmturi se

mai află încă numeroase victime.

Autoritățile germane a dăruit populației sinistrate 300.000 marci.

X

Ce spune generalul Eisenhower despre încetineala campaniei din Italia

Geneva, 15 (D.N.B.). — Desfășurarea extraordinară de încetă a campaniei aliaților din Italia, în contradicție cu bombasticile promisiuni — așa se exprimă ziarul Times — a avut ca rezultat declarațiile de desvinovățire a generalului Eisenhower expuse cu ocazia conferinței de presă odată cu preluarea postului de „conducător al invaziei“. Eisenhower a trebuit să recunoască că tratatul de armistițiu cu Badoglio nu a avut

avantagiile sperate și că aliații au contat să fie de mult la Roma. Fapt este în tot cazul, așa accentuează „Times“ că undeva este o greșală. Principali vinovați pentru eșecul tacticii sunt generații și soldații germani. Cu toată situația periculoasă pricinuită de capitulație, germanii au înțeles să împiedice marșul dinspre Salerno la Roma răsturnând astfel planurile aliaților.

Încercările disperate de străpungere ale bolșevicilor au fost zdrobite de forța extraordinară a apărării germane

Trupele germane au zdrobit numeroase tancuri

Berlin, 15 (D. N. B.). — Noile pierderi grele în tancuri ale bolșevicilor lasă să se vadă faptul că bătălia de iarnă din toate zonele de luptă ale sectoarelor de sud și de centru dacă și cu centre de gravitate schimbătoare, este continuată cu violență neschimbată. Cu acest prilej

după cum comunică biroul internațional de informații drept complementare cu privire la situația depe frontul din răsărit, în cursul zilei de 13 Ianuarie trupele germane cu prilejul numeroaselor contraatacuri au înregistrat numeroase succese deosebite.

La nord est de Kerki

In sectorul de sud ele au zădărnicit după lupte aprige atacurile inamicului din capul de pod dela nord-est de Kerki și au curățit prin contraatac a pătrunderi trecătoare nimicind 6 tancuri sovietice. Alte baze de plecare ale tancurilor bolșevice au fost așa de zdrobite de tirul arti-

leriei germane încât nu au mai fost în stare să pornească la atac.

La capul de pod Nikopol toate stăruințele inamicului de a pătrunde în pozițiile de luptă germane au eșuat cu foarte grele pierderi sângeroase pentru atacatori cari afară de aceasta au pierdut 12 tancuri și tunuri de asalt.

Atacurile sovietice din spațiul Kirovograd

In spațiul dela Kirovograd atacurile sovieticilor nu au trecut peste marginea câmpului german. Dimpotrivă, o acțiune de atac al unităților germane a avut ca rezultat închiderea unei breșe a frontului. Forțele blindate germane au pătruns până în pozițiile avansate ale artileriei sovietice. Au fost nimicite sau capturate

30 tunuri grele, iar în restul zonei de operații au fost scoase din luptă 10 tancuri sovietice.

Cu prilejul ultimelor lupte din regiunea Cerkassj numeroase grupe de luptă au fost izolate făcându-se legăturile din spate.

Atacul formațiunilor blindate germane progresează la răsărit de Vinița

La răsărit de Vinița atacul formațiunilor blindate germane progresează cu succes. Cu ocazia unui vehement contraatac tancurile germane au zdrobit o gru-

pă de luptă sovietică și au nimicit sau au capturat 31 de care de luptă inamice.

Un succes important au reușit trupele germane la vest de Berdicev unde

Răspunsul Poloniei la declarația sovietică din 11 Ianuarie

GENEVA, 15. (Rador) Serviciul britanic de informații publică răspunsul guvernului exilat polonez din Londra la declarația Rusiei Sovietice din 11 Ianuarie. In acest răspuns se spune între altele că guvernul polonez care face în mod serios toate sforțările pentru a asigura întreaga solidaritate a națiunilor unițe, crede că este preferabil să se renunțe la noul discuțiun publice, guvernul polonez neputând recunoaște decizii luate în mod unilateral nici să aprobe faptele ce se desfășoară sau care se vor desfășura pe teritoriul republicii poloneze. El a exprimat în mai multe rânduri dorința să simeeră de a se ajunge la un acord polono-sovietic și la o bază justă și acceptabilă pentru cele două părți. In acest sens, guvernul polonez se adresează guvernelor Angliei și al Statelor Unite cu intențiunea ca aceste două guverne să organizeze prin intermediul lor convorbiri între guvernele Marii Britanii și al Statelor Unite. Aceste convorbiri vor trebui să se poarte asupra tuturor problemelor ce mai sunt în suspensie și a căror soluționare va putea aduce o colaborare amicală și durabilă între Polonia și Rusia Sovietică.

au măcinat o grupă de blindate sovietice de tăria a două divizii. In continuare, un atac dat de sovietici cu 50 de tancuri a fost zdrobit sângeros de o formațiune S. S. nimicindu-se 45 de tancuri. Alți trupele germane au aruncat în luptă toate armele grele de care au dispus. Grupele sovietice pătrunse în cursul zilei de 12 Ianuarie au putut fi izolate și au fost nimicite. Trupelor germane le-au căzut jertfă cu acest prilej, alte 18 tancuri.

Încercările bolșevicilor de a străpunge liniile germane din partea de sud al acestei regiuni de luptă prin unități motorizate concentrate surzinate de formațiuni blindate s'au prăbușit. Bolșevicii au lăsat pe câmpul de luptă 15 care de luptă în cedație sau imobilizate.

Atacul terorist deasupra Rome

Roma, 15 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

După știrile de până acum, cu prilejul atacului aerian dat Marti la amiază împotriva Romei au fost omorite 33 persoane civile și au fost rănjite grav 45.

Mai mulți membri ai Crucii Roșii italiene, ai serviciului de apărare antiaeriană și ai corpului de pompieri au căzut victime în cursul operațiilor de salvare a celor îngropați sub dărâmturi.

In Italia au fost create șase noi curți speciale

Roma, 15. (Rador) — Corespondentul agenției DNB anunță:

Ministerul Justiției a decretat crearea șase noi curți speciale la Roma, Perugia, Bologna, Florența, Genova și Venetia.

Aceste curți vor avea ca atribuțiuni în studiere a proceselor italicilor cari prin atitudinea mentalitatea lor au contribuit la răspândirea trădării din 25 Iulie 1943.

Orientarea politică a Boliviei

MADRID, 15. (Rador) O știre a biroului internațional de informații retransmisă de corespondentul agenției DNB anunță:

După o știre din La Paz, evoluția politică din Bolivia și din țările vecine, continuă a reține deosebitul interes al țărilor din America Latină. In domeniul politic intern se poate înregistra un eveniment de importanță fundamentală. Partidul de stânga pe care este acum gata să sprijine guvernul Villaroel. Este deci posibil ca elementele de dreapta și cele de stânga să-i întindă mâinile pe deasupra vocilor partidului formând o nouă Bolivia în același timp națională și socialistă.

In domeniul politic extern se caracterizează în special prin piedicele puse de Washington în calea exportului norvegian în Bolivia și prin svonurile prietenoare la blocarea fondurilor bolivienilor în Statele Unițe.

Bolivia a înregistrat cu satisfacție că Vaticanul a însărcinat pe nunciul papal acreditat la La Paz să rămână în contact cu guvernul ceeace înseamnă că puțin o recunoaștere de facto.

Propunerea ministrului de externe american de a se convoca o conferință a statelor americane pentru a se discuta chestiunea recunoașterii noului guvern bolivian, nu pare să aibă șanse de reușită întrucât ea a fost respinsă și de Uruguay.